55

RAADIO

Spetsiaalne fond

„Raadio käsiraamat“ on hädatarvilik igale raadio-kuulajale.

Hind 3 krooni

SP 5401
ENSV
Raamatukogu

3.—9. jaanuarini 1932

Eesti raadio-muusika

3.—9. jaanuarini 1932

Pühapäevane (3. jaan.) muusika algab hommikuse aktus-kontserdiga, milline pühendatud vabadussõja kauni lõpu mälestamiseks. Vastavalt selle päeva meeleolule on kavas oma komponistide heli-

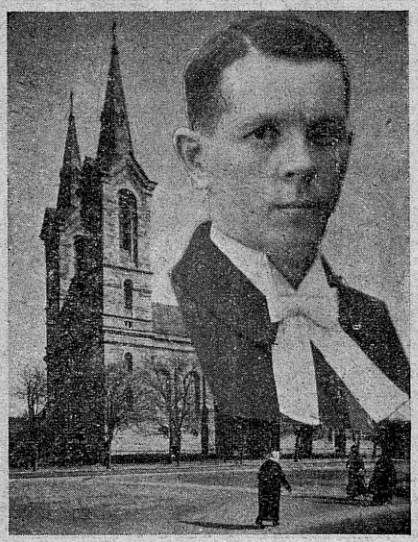

Õp. SOMMER, kes jutlustab vanaaasta õhtul Kaarli kirikust

töid ning solistina esineb meie noor, kuid juba tuntud baritonist A. Rinne, kes praegu kaitseväe kohustusi täitmas.

Ka hilisemad muusikalised ettekanded on koostatud rahulistest meeleolulistest paladest — sobivaid rahupäevale. Solistid: Ida Aav-Loo ja V. Veigart.

Teisipäeval (5. jaan.) kuuleme soliste (Fr. Nikolai, K. Kuulbas, H. Anton) ning praegu moodsat eksootilist muusikat havaitrio originaalkoosseisus (Uus, Bataskov ja Perling), mida muidu kuuleme vaid plaatidelt.

Hiljem heliplaatidelt elegantset prantsuse muusikat.

Kolmapäeval (6. jaan.) olgu kõigi muusikasõprade tähelepanu juhitud Mozarti „Requiemi" ettekandele. Kõikide hingemesside seas, särab Mozart oma enda hiilgusega ehatähena muusikalises taevas oma ilu, hingestatud meeleolu ja dramatismi poolest. Hirm surma ja tema teadmatute järelduste eest ning lohutus tulevase elu olemasolu kaudu on selles teoses geniaalse aime kaudu seotud ühte harmoonilisse akordi. Ühenduses selle kompositsiooni ettekandega, antakse lühike ülevaade Mozarti elust, iseäranis tema viimseist eluaastaist ja lõpust. Mozarti saatus on oma dramatismi tõttu väga õpetlik ja haarav. Kõneleb Mozarti elukäigust A. Üksip.

Neljapäeval (7. jaan.) on huvitav kunstisisuline loeng hr. A. Sikkenbergilt; pärast kontsert, kus kavas rohkesti mustlasmuusikat. Solist B. Borissov (vene mustlaslaulud, millised omal ajal vene seltskondlikus elus mitte vähest osa ei etendanud).

Reedel (8. jaan.) eeskavas klassilist muusikat ning uuemaist meistreist niisuguseid, kes klassilistest vormidest mõjutatud, nagu Spohr, Grieg jne.

Laupäeval (9. jaan.) ajaviitemuusikat eesti mandolinistide orkestrilt hr. A. Krupp'i juhatusel.

-ksp.

Raadiokuulajad!

Uue aasta puhul tuletame kõigile raadiokuulajaile meelde, et Üleriikliku Eesti Raadioühingu esindajaks o/ü. Raadio Ringhäälingu saatekava komitees on meie toimetaja dr. H. Mäe, kelle kaudu igal kuulajal on võimalik teha oma soove ja arvustust saatekava kohta teatavaks saatekava komiteele. Palume seepärast kõiki, kes saatekava suhtes midagi öelda tahab, sellest teatada kirjalikult meie toimetajale.

Ühtlasi palume raadiokuulajaid kõigis asulais, kes võtaks enda peale iganädalase saatekava kavakindla arvustuse, sellest teatada toimetusele. Nimetatud isikute ülesandeks oleks arvustada saatekava sisu kuuldavust ja ülekande puhtust. Arvustuses ei tuleks mitte vaid seda märkida, mis ei meeldinud või halb oli, vaid ka vastupidist. Eriti rõhku peaks panema nendele pisiasjadele, mille kõrvaldamine võimalik, kuid mida pole kõrvaldatud ainult seepärast, et keegi sellele tähelepanu ei ole juhtinud.

Toimetus.

Muudatusi saatekavas

Reedel, 1. jaanuaril kell 18.00 kõneleb ringhäälingus Riigivanema asemel välisminister J. Tõ-on.

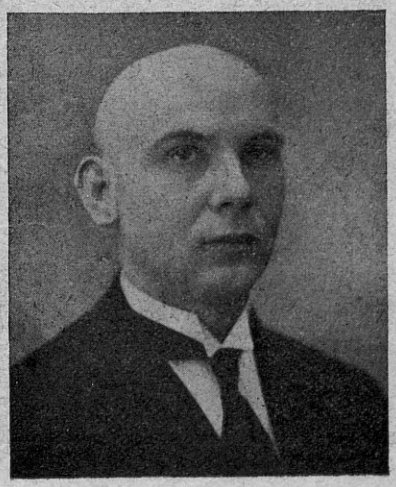

A. TAMMANN, uus ringhäälingu asjaajaja, kes astub oma uuele ametkohale 1. jaan. 1932

Tellimishind:
aastas . . Kr. 4.50
6 kuud . „ 2.40
3 „ . „ 1.20
1 „ . „ 0.40

Tellimisi võtavad vastu kõik postkontorid

RAADIO

ÜLERIIKLISE EESTI RAADIOÜHINGU HÄÄLEKANDJA

ILMUB KORD NÄDALAS

Toimetuse ja talituse aadress: TALLINN, ETK Lai 41. Telef. ETK 32
Avatud kella 11—1

Kuulutuste hind:
kuulutuste osas 6 senti mm
teksti ees 8 „ „
tekstis 10 „ „
saatekavas 12 „ „

Hind arvatud kuulutuste veeru laiuse järele

Nr. 1 (55) **31. detsembril 1931** **II aastakäik**

Parimat õnne ja edu uueks aastaks soovib kõigile raadiosõpradele

Ajakiri „Raadio“

Uue aasta lävel

Dr. **H. Mäe**
Üleriikl. E. Raadioühingu esimees

„Raadio“ sammub tänase numbriga teise aastakäiku! Sel puhul on kohane mõnda möödunud aasta tegevusest meeletuletada ja teha väljavaateid tulevikku.

Aastat poolteist tagasi asutatud Üleriikliku Eesti Raadioühingu tekkimist põhjustas asjaolu, et meil tundus puudust raadioasjanduse eriteadusliku kirjanduse ja ajakirjanduse alal, puudus raadiokuulajate plaanikindel organiseerimine, eriteadmiste levitamine ja palju muud, mitte viimasena ka ühendus raadiokuulajate ja saatekava-komitee vahel.

Asutatud ühingul oli lai ja osalt puutumata tööpõld ees. Oli küll ka varemalt asutatud mõni raadioühing või klubi, ilmus ka juba mitmendat aastat ajaleht „Raadioleht“, kuid need ei suutnud või ei tahtnud nii laialdast ja rasket tööd oma peale võtta.

Ü. E. Raadioühingu esimeseks sammuks oli loomulikult eriteadusliku raadioajakirja asutamine, mille kaudu saaks lugejaile vähese kuluga muretseda ajakohaseid vastuvõtjate ehituskirjeldusi, eriteadmisi ja nõuandeid raadioalal ning eestikeelset ajakohast raadiokirjandust. Raske samm oli astuda, sest täiesti teadmata oli niisuguse ajakirja tasuvus, kaastööliste leidmise ja väljaandmise võimalused. Polnud ju ühingul peale liikmemaksude suuremaid kapitale ega reserve nii suure ja riskantse majanduliku ettevõtte jaoks. Ühingu juhatus oli aga veendunud oma sammu vajaduses ja kindlas usus tulevikku otsustas seda ka astuda. Algul panid juhatuseliikmed omast käest nii palju raha kokku, et hädalisemaid kulutusi teha võis, ning isikliku krediidiga sai ka ajakirja käima. Päris ootamata hästi suhtus lugejaskond ajakirja, mille levik oli palju suurem, kui seda iganes oleks võinud algava ajakirja jaoks loota, ning see edu on aasta jooksul järiekindlalt suurenenud. Ühingu juhatus otsustas juba algul, et ajakiri ei tohi ühingule kujuneda tuluallikuks. Alguses tuli arvestada puudujäägiga, mille pärastised tulud katma peavad, seda ületav tulu pidi aga täiel määral ärakasutatama ajakirja sisu rikastamiseks ja hinna alandamiseks. Hinnaks määras juhatus alguses 10 senti 16 leheküljelise numbri pealt, mis meie kirjandusturul odavamaid, kuid sügise poole avanes võimalus juba 24 leheküljelist numbrit müüa ainult 10 sendiga.

Kaastööliste leidmine tegi suurt muret, sest juhatus tahtis pakkuda ajakirjas võimalikult väärtuslikumat, ning hoiduda väärtuseta tõlgete ja raadiofirmade poolt ajakirjandusele saadetava erapooliku materjali avaldamisest. Ajakiri pidi kujunema erapooletuks ning õiglaseks nõuandjaks lugejale. Toimetus otsustas ehituskirjeldusi avaldada alles siis, kui autor ise ehituskirieldusele vastava aparaadi

valmisehitas ja see toimetuses proovitud ning hää eduga töötas. Niisugune kaastöö on kallis kuid väärtuslik. Kuid toimetusel läks korda neist raskustest üle saada ja „Raadio“ ümber koondada pea kõiki meie paremaid raadioeriteadlasi.

Ajakirja kirjastusel ilmunud Neudorfi „Raadio käsiraamat“ aitas kõrvaldada puudust meie raadio erikirjanduse turul. Majanduslikult oli toimetusel võimalik avaldada nimetatud käsiraamatut ajakirja lisana, nii et mitmed tuhanded lugejad peaaegu tasuta said endale omandada selle ülitarviliku teose.

Möödunud aasta lõpuks näitas raadiokuulajaskond niisuurt poolehoidu „Raadiole“, et mitu aastat ainukese raadioajakirjana ilmunud ajaleht „Raadioleht“ lõpetas oma iseseisva ilmumise ja ühines ajakirja „Raadioga“.

Ühenduseks raadiokuulajate ja saatekava komitee vahel läks ühingul korda saata oma esindajat saatekava komiteesse, et seega kuulajate arvamusi otsekohe edasianda saatekava koostajaile.

Raadioeriteadmiste levitamiseks korraldas ühing Tallinnas raadiokursuse, millel päris ootamata suur osavõtjate arv oli. Neid kursusi kavatseb ühing edaspidi ka mujal korraldada.

Eelolevaks aastaks on ühingu suuremaks ja raskemaks ülesandeks, peale ajakirja „Raadio“ arendamise, tihedamalt organiseerida raadiokuulajaid, asutades võimalikult kõigis asulates osakondi ja hoolitsedes nende töövõimaluste eest. Ühiste ja kavakindlate jõupingutuste abil ei peaks ka sellegi suure ülesande teostamine osutuma võimatuks.

Raadio Ringhäälingu vastu on ühing ja ajakiri püüdnud olla täielikult erapooletud. Ühingul ei ole põhjust olla erapoolik, küll aga on ühingu sihiks igapidi kaasaaidata meie raadioolude paranemisele ja täiendamisele. Sellest väljaminnes on ka ajakiri Raadio Ringhäälingusse suhtunud vanasõna järele: „Kui viga näed laita, siis tule ja aita“. O/Ü Raadio Ringhäälingu kohta peab aga avameelselt tunnistama, et tema vastutulelikult suhtus nii ühingusse, kui ka ajakirja ja mitmeti on kergendanud ühingule tema esimesi samme. Neil samadel põhimõtetel tahab ühing ja „Raadio“ ka edaspidi suhtuda meie raadio-küsimusisse.

Üleriikliku Eesti Raadioühingu ja ajakirja „Raadio“ esimene tegevusaasta oli väga töörikas, tõi üllatusi, rõõmu ja vahest ka pettumusi, kinnitas aga seda enam usku oma jõusse ja paremasse tulevikku. Lugejad ja sõbrad, kes mõndagi meie „lapsehaigust“ häätahtlikult andeks andsid ja nõuannetega toetasid, jäävad loodetavasti ka eeloleval aastal meie sõpradeks — peame ju olema üks ühine „raadiopere“, ühiste huvide ja tulevikulootustega. Niisuguse üksmeele lootel astume täna julgelt ja tõsise töötahtega uude aastasse!

Meie soovid ja püüded uuel aastal

„Raadiole“ kirjutanud ringhäälingu saatekava-komitee esimees, haridus-sotsiaalministeeriumi kunsti ja teaduse osakonna direktor, hra G. Ney.

Uus aasta uute muredega, uute kavadega, uute ülesannetega ja sihtjoontega seisab ka meie raadiotegelaste ees. Viimaste kuude arvustused ja mõttevahetused, niipalju kui nad asjalikud ja põhjendatud on, sunnivad tehniliste puuduste kõrvaldamiseks radikaalseid abinõusi tarvitusele võtma. On kindel lootus, et nende kaudu läheb korda meie saatejaama kuuldavust tõsta.

Ka saatekava parandamise eest tuleb hoolt kanda. 15 kuni 20 tuhande kuulajate nõuded on niivõrd mitmekesised ja lahkuminevad, et kõiki täiel määral rahuldada võimata on. Suurele osale kuulajaist on raadio ajaviide. Kuid see ajaviide peab olema õpetlik, kasvatlik, kasulik. Keeletundide kõrval olgu rohkesti praktilist nõuannet põllupidamise, kodumajanduse, tervishoiu ja õigusetundmise alal. Populaarteaduslikkude loengute ja õpiringide kõrval antagu üle kõnesi meie juhtivate ja kaalukamate tegelaste poolt põnevate päevaküsimuste kohta, samuti vaielusõhtuid ja kõnekoosolekuid. Antagu sellega ka kaugemale maarahvale võimalus osa võtta sellest, mida näeb ja kuuleb pealinna elanik.

Ka saatekava muusikalises osas olgu õpetlik moment esikohal. Ka kergemat muusikat peab korraldama nii, et iga õhtu moodustaks teatava terviku. Mida oma väikese orkestriga pakkuda ei saa, seda täiendatagu heade plaatidega. Muusika teoreetilised ja ajaloolised seletused olgu sissejuhatuseks eeskavale. Sümfoonia kontsertide ja oratooriumide ülekanded olgu saatekava kroonika.

Nendest põhimõtetest on juba varemalt püütud kinni pidada. Neid tuleb edaspidi konkreetsemalt väljaarendada ja kindlasse süsteemi viia.

Ikka rohkem õpetliku, kasvatliku, kasuliku poole — see olgu meie sihtjooneks uuel aastal.

„Õieti maandada“

Kui kasutada veetorustikku ehk keskkütet maana, siis peab aparaat nendega olema metalliliselt ühendatud. Kõige parem on torult eemaldada värv ja vastava klambri abil teha kindel kontakt aparaati viiva juhtmega.

Kui aga ei taheta mingil põhjusel värvi rikkuda, siis tuleb vastav koht toru peal paberiga ümber mähkida ja paberi peale panna metalline kiht. See võib olla tinast, vasest ehk tsingist. Kogu seda silindrit hoiab koos klammer.

Sellist kapatsitiivset maandust ei tohi aga antenni maandamiseks kasutada.

Raadiokuulaja soove uusaasta eel

Kõik raadiokuulajad sooviksid, et tubakamonopoli asemel oleks Eesti käes lainepikkuse määramise monopol

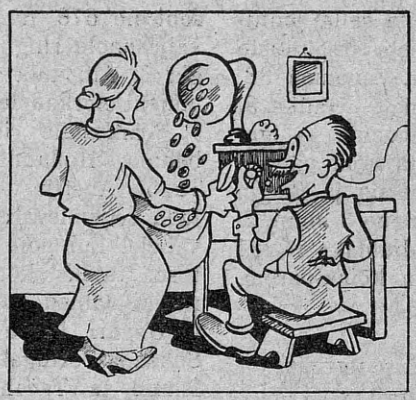

Kodanik Hädavares sooviks, et kuldsuuga raadioonu suust voolaksid tõelised kuldtukatid

Raadiojänes sooviks igavest moratooriumi raadiomaksu suhtes

Rohkem korda raadiolainetesse

Ed. Perlman

Raadiolainetes valitseb praegu suur korralagedus. Praaha raadiokonverents 1929. a. määras lainepikkuste vaheks 9 kilohertsi, mis pidi olema minimaalne vahe kahe lainepikkuse vahel, et vältida interferentsi. Nüüd selgub, et tugevate jaamade juures jääb 9-kilohertsiline vahe tihti liiga väikeseks (näiteks Heilsbergi ja Bratislava, Praaha ja Londoni j. t. vahel). Konverentsi poolt määratud pikkustest jaamad ei pea kinni ja töötavad liigselt lähedase lainevahega. „Vabal lainel" töötavaid abijaamu tuleb järjest juure ja need töötavad tugevama kui lubatud võimsusega, mis on 0,5 kilovatti antennis, ning asuvad segajatena teistele määratud lainepikkuste piirkonnas. Kõige selle tagajärjel on praegu liiga vähe puhtasti kostvaid jaamu. Üks segab ühte, teine teist, üks karjub üle ühe, teine teise ja kogu eetrit täidab interferentsvile, sisin ja vingumine ning pahatihti kuuleme korraga kaks ja rohkem jaamu. Vähem selektiivsete aparaatidega kuulates on häda eriti suur. Lühikestel lainetel, 200—600 meetrit, on laineanarhia otse väljakannatamatu ja kasvab alatasa. Pikil laineil (1000 kuni 2000 meetrit) pole seisukord veel väga halb ja selektiivsete aparaatidega kuulates võib sealse lainejaotusega veel hädapärast leppida, kuid odavamate vastuvõtjatega kuulajail on selgi lainealal häda tunduv.

Mis teha, et luua korda praegusse suurde korralagedusse raadiolainete alal?

Lainepikkused tuleb jagada uuesti, iseseisvate lainepikkustega saatejaamade arvu vähendada kõige vähemalt 30 % võrra — see on ainuke tee praeguse lainekaose korraldamiseks. 9-kilohertsilise lainevahe asemele tuleb võtta vähemalt 13-kilohertsiline vahe, mistõttu 200—600-meetrilisel lainealal (lühikestel lainetel) lainepikkuste arv langeks 111-lt 77-le, pikkadel 15-lt 11-le.

Riigid, kellele jääb ringhäälingu jaamu rohkem kui lainepikkusi, seadku ülejäänud jaamad releejaamadeks, mis töötavad ühel ja samal lainepikkusel peasaatjaga ja loomulikult omavad ka ühise saatekava. Ameerikas on annud releejaamade võrk häid tulemusi ja seal töötab mõnes riigis 5—6 jaama ühel lainepikkusel ja ühe saatekavaga täiesti korralikult. Releejaam võimendaks peajaamast kaugemal asuvais kohtades peajaama saatekava samal lainepikkusel. Teiseks võidaks ülejäänud jaamu viia lühilainealale 10—100 meetri vahele, kus ruumi iseseisvate segamisvabade lainepikkuste jaoks veel kauaks ajaks küllaldaselt. Kolmandaks oleks võimalik muuta iseseisva lainepikkuseta jäänud jaamad kuni 0,5-kilovatilisteks abijaamadeks, millistele rahvusvaheline raadiokomitee lubab lainepikkuse, millel nad teisi saatjaid ei sega.

Praaha raadiokonverents 1929. a. jagas jaamade arvu riikide vahel vahekorras, mis on põhjendamatu. Lainepikkuste arv ühe riigi kohta võiks olla sõltuv ainult riigi pindala suurusest, sest millegi muuga ei saa lainepikkuste arvu jagamisproportsiooni veenvalt põhjendada. Teiseks lainepikkuste arvu määrajaks võiks olla riigis elutsevate erikeelsete rahvaste hulk, kui riigi väiksus lubaks liiga vähe lainepikkusi, nagu Helveetsial ja Belgial, millel elanikkond koosneb esimesel kolmest (saksa, prantsuse, itaalia), teisel kahest (prantsuse, flaami) peaaegu ühesuurusest erirahvusest. Teiste riikide juures tuleks lainepikkuste jagamisel käia riikide suuruste järele, sest see oleks kõige loogilisem ja otstarbekohasem.

Sellesse selgesse seisukohta kipub tooma segaduse Nõukogude Liit oma suure pindalaga, kui temagi tuleks võtta Euroopa lainejaotuse hulka: Pindalade suuruste järgi saaksid siis lainepikkusi: Nõukogude Liit (Euroopa osa) 38, teised riigid

kokku 43, ühislaineid nõrkadele abijaamadele jääks 7. Teised Euroopa riigid vist ei lepiks nii väikese lainepikkuste arvuga, mis tuleks neile sellel jaotusel. Pindala suuruse ja etnograafiliste tingimuste järele oleks vahekord järgmine: Eur.-Venemaa 38, Prantsuse, Hispaania, Saksa, Rootsi — igaüks 3, Poola, Soome, Norra, Itaalia ja Rumeenia — igaüks 2, Tshehhoslovakkia, Kreeka ja kõik väiksemad riigid igaüks 1, ainult Helveetsia ja Belgia saaksid etnograafilistel põhjustel esimene 3, teine 2. Kas nii väike arv lainepikkusi rahuldaks riike? Vist mitte. Olgugi et see jaotus oleks kõige parem, peaaegu ideaalne.

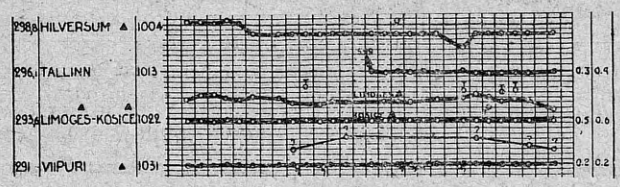

Väljavõte rahvusvah. raadiosaatjate mõõtmisbüroo novembrikuu tabelist. Nii Limoges kui Hilversum asuvad Tallinnale 2 kHz lähemal kui õigus.

Kui aga jätta Euroopa-Venemaa, kui oma suure maaalaga teistest kaugele ulatuv ja seega vähem segamisi tekitav ja segamisi kartev maa nagu siiaajani lainejaotusest välja, siis saaksime jaotuskava, millel oleks rohkem lootust leida vastuvõttu uuel lainejaotuse konverentsil 1932. a. Madriidis. Eur.-Venemaa jaamad võiksid asuda temast kaugemal asuvate riikide (Portugal, Hispaania, Inglismaa, Itaalia, Prantsusmaa, Island j. t.) jaamade 13-kilohertsilisel vahekohal, s. o. neist 6,5-kilohertsilises kauguses. Kui kauged jaamad kostavad nõrgalt, siis on see vahe küllaldane segamisvaba kuulamise võimaldamiseks. Peale selle Vene jaamad, mis meredest kaugel, võivad kasutada 600- ja 6000-meetrilist laineala, mis on laevaraadiosaatjate jaoks.

Selle korra juures saaksid riigid oma pindala suuruse ja etnograafiliste põhjuste järele lainealadel 200—600 ja 1000—2000 m iseseisvaid ringhäälingulaineid: Prantsusmaa 8, Hispaania 7, Saksamaa 7, Rootsi 6, Poola 5, Soome 5, Norra 4, Itaalia 4, Rumeenia 4, Jugoslaavia 4, Inglismaa ühes Iirimaaga kokku 4 (Iiri saaks 1), Kreeka 2, Tshehhoslovakkia 2, Bulgaaria 2, Ungari 1, Portugali 1, Austria 1, Läti 1, Leedu 1, Eesti 1, Taani 1, Island 1, Helveetsia 3 (3 ühesuurust erirahvust), Hollandi 1, Belgia 2 (1 prantslastele, 1 flaamlastele), Albaania 1, Luksemburg 1, Monako 1. Ühislaineid nõrkadele abijaamadele jääks 7. Seega kokku 88 lainepikkust.

Pikkadele lainetele (üle 1000 kuni 2000 m) võiksid jääda järgmiste riikide jaamad, mis seal olnud senigi: Leedu 1, Soome 1, Prantsuse 1, Saksa 1, Inglise 1, Vene 2, Poola 1, Rootsi 1, Taani 1 ja Norra 1. Kokku 11 lainepikkust. 200 ja 600 m vahele saaksid: Prantsuse 7, Hispaania 7, Saksa 6, Rootsi 5, Poola 4, Soome 4, Norra 3, Itaalia 4, Rumeenia 4, Jugoslaavia 4, Inglismaa 2, Iiri 1, Kreeka 2, Tshehhosl. 2, Bulgaaria 2, Ungari 1, Portugali 1, Austria 1, Läti 1, Leedu 0, Eesti 1, Taani Island 1, Helveetsia 2 (kolmas, Lausanne, jääks senisele 678 m, 442-kilohertsilisele lainepikkusele väljaspoole ringhäälingu laineala), Hollandi 1, Belgia 2, Albaania 1, Luksemburg 1, Monako 1, ühislaineid nõrkadele abijaamadele jääks 7, kokku 77.

Väikestele riikidele (Monako, Luksemburg, Albaania, Hollandi, Eesti, Läti, Belgia, Helveetsia, Taani, Austria, Ungari ja Portugali) tuleb kindlustada segamisvaba laine parimale alale 300—500 m vahele, kui pole neilt riikidelt erisoove. Lainejaotusel tuleks kõrvutada üksteisest kaugel asuvate riikide lained, näiteks: Eesti ja Prantsuse, Soome ja Ungari, Poola ja Inglise, Prantsuse ja Kreeka, Saksa ja Portugali, Rootsi ja Itaalia, Norra ja Kreeka, Island ja Tshehhoslovakkia, Rumeenia ja Belgia jne. Seega saavutataks seda, et tugevasti kostvad jaamad ei satuks kõrvuti.

Jaamade võimsus tuleb piirata 150 kilovatiga. Tugevamaid kui selle võimsusega jaamu võio ehitada ainult siis, kui riik saab teiselt riigilt vahetuse teel ühe jaama jaoks kaks lainepikkust kõrvuti. Ainult siis saab garanteerida, et see jaam teisi ei tülita.

Kõik 7 ühislainet peaksid olema rahvusvahelise raadiokomitee valduses, kes neid määrab kuni 0,5-kilovatiliste abijaamade jaoks eeskätt neile riikidele, kes said ainult ühe lainepikkuse. Määramisel tuleks silmas pidada, et üht ja sama lainet ei kasutaks üksteisele lähemal kui 500 km kaugusel asuvad riigid.

Rahvusvahelisi korraldusi rikkuvate riikide vastu tuleb teistel riikidel ühisel jõul välja astuda; pärast tagajärjeta hoiatusi tuleks asuda sõnakuulmatu riigi jaamade sihilikule segamisele, mis oleks kõige tõsisem mõjuavaldus ja sunniks tingimata austama rahvusvahelisi määrusi raadio alal.

Lõbus vana aasta ärasaatmine ringhäälingus

Läinud aasta eeskujul korraldab ringhääling ka tänavu lõbusa vana aasta ärasaatmise ja uue aasta vastuvõtmise. Õhtu kujuneb väga tujuküllaseks, kuna kava on väga mitmekesine ja lõbus. Esinevad ringhäälingu orkester, Artur Rinne (bariton), Milvy Laid (sopran), W. Pachla (ksülofon) ja kaks naljahammast: Hugo Laur ja Felix Moor, kes hoolitsevad lõbusa meeleolu eest.

U. S. A. ringhäälingust

Columbia Broadcasting System dramatiseeris hiljuti Düsseldorffi mõrtsuka, Peter Kürteni, loo. Kuuldemäng oli nelja jaoline, millistest viimane jagu esitas Kürteni protsessi saksa kohtus. Draama anti New Yorki WABC saatja ja Columbiasüsteemi harusaatjate kaudu edasi.

National Broadsasting Company ehitas New-Yorki Metropolitan Ooperi hulga mikrofone, mida nüüd järgi proovitakse. Kui ülekanded rahuldavad ringhäälingu ühingut ning ooperijuhatust, siis tehakse püsivam sisseseade ning ettekanded antakse edasi üle NBC-Systemi mõlemi raadio-võrgu.

Ühe raadioharrastaja 31. detsember

30. detsembri õhtul magama heites, tõstsin ma aegsasti vasaku jala parema peale, et selle kukkumisel sealt nobedasti ärgata ja mitte kauaks magama jääda vana aasta viimase päeva hommikul. Mainitud teravmeelse äratuskella kaasabil toibusin ka tõesti varakult ja juba kell 10 istusin kohvilaua juures. Minu sõbralik abikaas talitas minu ja kohvilaua ümber ning olles arvatavasti erakordselt vasaku jalaga sängist väljunud, näis olevat tusases meeleolus. Sarnane meeleolu aga väljendus tema juures suures vaikimises ja mossis huulte asendis.

Juba kell 10 istusin kohvilaua juures

Olles sunnitud nii loobuma igahommikusest armsast perekondlikust jutuajamisest, otsustasin aega kasutada ja veidi mõtteid koondada eneses möödunud aastast, et tasakaalustatud hingelise seisukorraga astuda uue aasla lävele.

Finantside seisukord on minul stabiilne, sest majaomanikuna, kes igal 1-sel kuupäeval 250 kr. üüri saab, pole mul olnud karta palkade kärpimist. Vaba ainelistest muredest, olen läbipõdenud mitmeid eriharrastusi, alates piljardimängust ja minnes markide kogumise ning päevapildistamise kaudu raadio-amatörismini.

Viimasena mainitud harrastus on mind kütkeis pidanud juba mõnda aastat ja tagasihoidlik olles, pean tunnustama, et olen omanud raadio alal suure vilumuse. Seda on ka väärikalt hinnanud vastavad asutised ja isikud, kutsudes sageli mind liikmeks auhinna mõistmise komiteesse raadionäituse puhul ja arvustama uusi vaimukaid konstruktsioone, nagu „täiendatud 4-lamb. varivõrelambiga patareivastuvõtja“ ja „tuuledünamo akkude laadimiseks“ jne.

Ka eesti raadiosaatja alalisi lainemuutmisi olen ma jälginud alaliste häätahtlikkude nõuannetega ja saatekava hindava ankeetlehe täitsin ja saatsin ära esimesena.

Nii on eesti ringhäälingu areng alati mu südamele lähedal seisnud ja ma võin rahuliku südametunnistusega uude aastasse astuda, sest olen asja kasuks kõik teinud, mis minu võimuses.

Nüüd, mõlgutades mõtteid vaiksel vana-aasta viimasel hommikul, hakkas minule muret tegema meie raadioasjanduse seisukord tuleval aastal. Kõigi riikide, ka Eesti, raske majanduslik seisukord näib süvenema, inimeste teguvõime on langenud, usk helgemasse tulevikku puudub, mitmepalgne ajakirjandus närib ringhäälingut ühest ja teisest küljest,— kas see kõik ei avalda halvavat mõju meie raadiole? Kas on olemas keegi, kes suudab anda rahuldavat vastust sellele?

Usk intervjuudesse ja ringküsimustesse on mul ammugi kadunud — need toovad tagajärgedena ainult vesiseid üldarvamisi. Aga ehk on olemas veel mõni abinõu tuleviku teadasaamiseks?

Siin meelestusid mulle mitmete rahvaste rohkearvulised kombed vana-aasta õhtul, arvurikkad grafoloogide, hiromantide ja astroloogide kuulutused ajalehtedes.

Eesti vanasõna ütleb: — pole suitsu ilma tuleta, — tähendab, kõik need kombed peavad ka kuidagi põhjendatud olema ja igasuguste -mantide ja -loogide olemasolul ka miski tähtsus.

Tundsin sümpaatiat oma viimase mõttekäigu vastu ja lühidalt otsustanud, tõusin ning riietusin.

Tänavad olid kaetud värske lumega, eetris ajas üks pilv teist taga ja neid vaadeldes olin märkamatult jõudnud Polgu tänavale nr. ... Võtsin taskust veel kord ajalehe, et aadressiga orienteeruda: Hiromant Rosa Mentosa, tulevik ja minevik sündimisest saadik surmatunnini. Hingeelulised nõuanded. Tasu vabatahtlik. Polgu t. nr. ... Vasak raudvärav, viies maja tagahoovis, teine keldriuks, ümber nurga teine parempoolne korter.

Selle keerulise juhatuse täitsin täpselt, uksele isegi koputasin kolm korda, et anda asjale enam salapärasema ilme. Ukse avas keskealine, kõige harilikuma näoga naine, võttis vaikides mult kübara ja torkas selle varna. Käeliigutusega juhtis mind eesriide taha. Nägin ümmariku laua, sellel

Siis luges Rosa Mentosa mulle ette paberiribalt

virn raamatuid, gloobuse taolise kera ja mitu pakke mängukaarte. Naine näitas toolile, istus ka ise ja alles siis avas suu.

— Minevikku ja olevikku teate teie ise, sellest

ma ei kõnelegi. Aga tuleviku kuulutamiseks on mul tarvis teada teie sünniaasta ja üks sõna teid huvitavast asjast ehk kohast.

Ütlesin talle kohe julgelt: — 1897 ja Lasnamägi.

Rosa Mentosa võttis kohe kaardipaki, segas selle läbi ja ladus kaardid lauale. Siis keeras gloobust ja uuris seda. Siis soris pakse raamatuid — need näisid mulle „Eesti entsüklopeedia" köidetena. Siis kirjutas punase tindiga kitsale paberiribale. See toiming kestis ligi pool tundi rõhuvas vaikuses. Viimaks tõstis ta silmad üles — neis ilmnes rõõmus läige — ja hakkas paberilt mulle ette lugema: — Olete iseseisev inimene, teid saadab üks naine eluteel. Tunnete huvi kiirgavate asjade vastu. Mingisugused lained on teid mitu aastat võlunud. Teid huvitab nende lainete saatus. Need lained lühenevad, lühenevad ja viimaks nende algallikas kolib kaugete, soode ja rabade keskele ning siis hakkavad lained jälle pikenema. Siis näen ühte tumedat kohta, kuid see heleneb, kuni näen pikka saba kohas, mis meele tuletab postkontori margikassat. Ja elektriärid siginevad igas linnas kui seened, aga lampe ja traati nad ei müüta, vaid midagi muud. Ja teie huvi salapäraste lainte vastu püsib lakkamatult surmatunnini. Aga surete teie aastakümnete pärast Lasnamäel, ühe valge maja varemetel. Palun, kaks krooni!

Uimaselt vaarusin välja ja möödudes neljast majast, jõudsin tänavale. Pagana Rosa Mentosa! Ei uskunud ma varem temasarnaseid, aga nüüd usun. Sain ju selge pildi minu lemmikala tulevikust. Päeva veetsin sügavas mõtiskelus. Õhtul saatsin naise kirikusse ja ise hakkasin ettevalmistusi tegema igasugusteks võlumisteks.

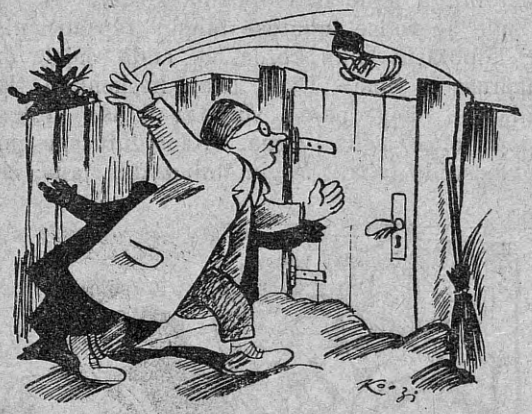

Siis viskasin saapa slaavi moodi üle värava

Kui söögitoa kell majesteetlikult kümme pauku oli ära löönud, arvasin paraja aja käes olema.

Algasin kreeka kombega. Võtsin hõbedase vene viiekopikalise ja heitsin õhku, sõnades: — kui tuleb kull, siis palkab ringhääling omale tuleval aastal kuulajate võitmiseks hallonaise, kui kiri — jäävad hallomehed. Tuli kull. Mu süda rõõmustas, sest olen alati meeleldi naisi kuulanud mikrofoni ees. Siis läksin maja õuepoolsele uksele, vaatasin tükk aega piiluvalt ringi, kas keegi ei juhtu mu tembutusi nägema ja heitsin slaavi kombe järele oma vasaku jala säärsaapa kaugele lumme. Ise mõtlesin, kui saabas tallaga ukse poole, siis kolib saatejaam Paide, kui säärega — jääb Tallinna. Kui avastasin sügavas lumes oma saapa, siis nägin kohe, et Tallinna jäämine otsustatud. See mulle hästi ei meeldinud, sest et käib teedeministeeriumi kavatsuse vastu.

Nägin unes, kuidas naine tuli turult jänes korvis

Läksin oma korterisse tagasi, võtsin saapad jalast ja hüppasin soome kombe järele mõlema jalaga korraga õhku, lennul sõnades: — kui kukun parema jala peale, siis suureneb abonentide arv, kui vasaku peale — suureneb jäneste arv. Kukkusin parema jala peale. Kuid jäneste seisukorra kohta see võlumisviis mulle midagi ei teatanud. Selle selgitamiseks otsustasin talitada saksa kombe järele.

Enne aga ootasin ära naise kojutuleku, sõin ühes temaga õhtusöögi, lõin kokku klaasid tema terviseks uuel aastal ja aitasin ta õrnalt voodisse.

Ise aga läksin kööki ja sõin sada grammi soola ning arvasin — kui unes näen hunti, rebast ehk mõnda teist kiskjat looma, siis jäneste arv väheneb. Peale selle heitsin rahulikult magama. Öösel tundsin unes kohutavat janu, kuid kindlaloomuliselt ei läinud seda kustutama, kartes võlumise äpardumist. Terve öö piinasid mind raadiotehnilised unelmad — antennimastid tantsisid rumbat dünaamiliste valjuhääldajatega, plokk-kondensaatorid pidasid kahevõitlusi pöörkondensaatoritega, Neapeli laine peksis Tallinna oma jne.

Alles vastu hommikut ilmus mulle unes mu enda naine. Ta tuli turult ja korvis oli tal jänes. Ta läks kööki ja hakkas julma näoilmega jänesel nahka maha võtma mulle teatades, et juba täna lõunal saavat ma jänesepraadi.

Ärkasin selle peale ja sain aru, et ka raadiojänestele oli kurb tulevik 1932-ks aastaks kuulutatud. Eks figureerinud unenäos mu naine suurema kiskjana, kui need, keda olin oodanud näha soola süües.

Järgmisel hommikul, värske peaga kõiki eelmise päeva ja öö sündmusi läbi mõeldes leidsin, et olen ka uue aasta tulekul kõik oma kodaniku ja raadioharrastaja kohused ühiskonna vastu täitnud ja kõigile huviosalistele võimaldanud pilku heita eesti ringhäälingu lähemasse tulevikku.

L.

Järeltrükk lubatud allika nimetamisega

Euroopa saatejaamade saatekavad

31. dets. 1931 — 2. jaan. 1932

RAADIO

Neljap. 31. dets.

Kallundborg 1153,8 / 12,3

13.00 kellamäng ja keelp. ork. konts. — 16.30 ork. kontsert — 17.15 ettelugemine, ork. konts. järg — 21.00 aeg, ork. kontsert — 21.40 Anderseni muinasjutte — 22.15 taani rahvatantse — 23.15 moods. tantsumuus. — 23.35 vestlus, lauluillustratsioonidega — 24.20 moods. tantsumuus. — 24.50 uusaastalaule — 1.00 aeg ja kellamäng — 1.05 meeskvartett — 1.20 tantsumuus.

Kaunas 1935 / 7

18.00 heliplaate — 18.40 sõnaline — 20.30 kontsert — 22.40 tantsumuus.

Praaha 488,6 / 120

12.00 heliplaate — 13.15 heliplaate — 13.35 lõunakonts. — 15.10 heliplaate — 16.00 Brno — 19.05 sõnaline — 19.30 lõbus silvester eeskava — 20.20 rahvakontsert — 21.20 Brno — 22.00 silvester eeskava — 1.10 tantsumuus.

Brno 341,7 / 36

12.00 Praaha — 13.15 Praaha — 13.35 lõunakonts. — 15.00 heliplaate — 16.00 pärastl.-kontsert — 18.10 muinasjutte — 18.35 lastemuusikat — 19.25 lõbus silvesterõhtu — 20.20 rahvakonts. — 21.20 „Tartaros", raadioskits — 22.00 silvester eeskava — 1.10—2.00 tantsum.

Bero-Münster 459,4 / 77

13.40 ork. kontsert — 16.30 helipl. — 17.00 ork. kontsert — 19.30 helipl. — 21.00 vanaaasta õhtu — 22.00 vanaaasta nalju — 23.10 silvester maal — — 24.15 silvesterpüha — 1.00 kellamäng ja tornimuus. Baselist — 1.15 vanu ja moodsaid tantse

Pariis 1724,1 / 10

9.45 heliplaate — 14.30 ja 15.05 heliplaate — 15.30 sõnaline — 21.00 heliplaate — 22.00 kontsert — 22.45 Gounod oop. „Faust", helipl. — 23.15 teateid — 3.00 tantsumuus.

Strassburg 345,2 / 12

13.30 ja 15.15 heliplaate — 17.00 heliplaate lastele — 18.30 arstiteadusl. kõne (saksak.) — 19.00 ja 20.00 instrum. kontsert — 21.00 kontsert — 21.45 heliplaate — 22.30 mandol. kontsert — 24.30 helipl. — 24.30—2.00 tantsum.

London 261,5/67 **Daventry** 1554,4/35

12.15 jumalateen. (1554,4 m) — 14.00 orelikonts., Reginald Foort — 15.15 ork. konts. — 16.00 sonaat. kontsert. Ottoline Forshaw, viiul; Winifred Bury, klaver — 17.35 tantsumuus. (1554,4 m.) — 18.30 kergesis. orkestri kontsert (1554,4 m) — 19.15 lastetund (1554,4 m) — 19.15 tantsumuusikat (261.3 m) — 20.30 aeg ja muus. — 22.00 BBC ork. kontsert. Juh. Joseph Lewis. Sol. Victor Hely Hutshinson, klaver — 23.35 „kirju" tund — 24.30 tantsumuus. (1554,4 m) — 1.00 heliplaate — 1.45 vaimulik epiloog — 2.00 Big Ben (1554,4 m) — 2.15 tantsum. — 2.45—3.00 „Head ööd", — kõigis keeltes

Leningrad 1000 / 20

7.20 helipl. — 10.00 ork. kontsert — 11.00 ajanäit.-õiendus — 15.00 konts. lastele — 16.00 lõunakontsert — 18.00 ajanäit.-õiend. ja ilmateade — 18.05 töölisleht — 18.30 komsomoolleht — 19.00 talupojaleht — 19.30 kontsert talupoeg. — 20.00 kontsert — 23.00 ajanäit.-õiend. ja ilmateade

Reede 1. jaan.

Kallundborg 1153,8 / 12,3

9.45 katol. kirikumuus. — 11.00 jumalateenistus — 13.00 kellamäng ja kontsert — 15.00 heliplaate — 15.30 ork. kontsert — 16,15 laule ja ork. kontsert — 17.30 lastetund — 18.00 jumalateen. — 21.00 muusikal sissejuhat. ja Vanderville komöödia „Tivoli" — 23.45 tantsumuus. — 1.00 kellam.

Kaunas 1935 / 7

11.15. jumalateenistus Basilikast — 16.30—24.00 uusaasta eeskava

Praaha 488,6 / 120

8.30 varanekonts. — 9.30 orelikonts. — 10.00 katol. jumalateen. — 11.00 kontsert — 11.20 heliplaate — 12.00 muusikat — 13.00 aeg ja St. Veit-Domi kellad — 13.05 lõunakontsert — 17.00 pärastl.-kontsert — 19.00 konts. — 20.10 Brno — 21.00 kontsert

Brno 341,7 / 36

8.30 Praaha — 9.30 Praaha — 10.00 katol. jumalateen. — 11.00 Praaha — 12.00 ork. kontsert — 13.00 Praaha — 13.05 lõunakontsert — 17.00 pärastl.-konts. — 19.00 kvart. ettekand. — 20.10 Walahia õhtu — 21.00 Praaha

Bero-Münster 459,4 / 77

12.30 Bachi kantaat — 13.10 Richard Tauber, helipl. — 13.40 ork. konts. — 16.00 laule — 17.30 helipl. — 20.00 Beethoveni teostest, helipl. — 21.00 kuuldemäng

Pariis 1724,1 / 10

9.45 ja 14.30 helipl. — 15.00 helipl. — 21.00 ja 22.00 heliplaate — 22.45 kontsert — 23.30 konts. järg

Strassburg 345,2 / 12

12.45 protest. hommikpüha — 13.30 katol. hommikpüha — 14.00 ja 15.15 helipl. — 17.00 heliplaate — 17.30 tantsumuusikat — 19.00 jazzmuus. — 20.00 kontsert — 21.00 ja 21.45 heliplaate — 22.30 kammermuus.

London 261,5/67 **Daventry** 1554,4/35

12.15 jumalateen. (1554,4 m) — 14.00 helipl. — 14.40 orelikonts. — 15.30 heliplaate — 18.00 muusikat (1554,4 m) — 19.15 lastetund (1554,4 m) — 19.15 tantsumuus. (261,5 m) — 20.30 aeg ja muusikat — 22.00 tantsumuus. — 23.35 BBC ork. kontsert — 1.00 tantsumuus. (1554,4 m) — 2.00 Big Ben (1554,4 m)

Leningrad 1000 / 20

7.20 helipl. — 9.30 kontsert lastele — 12.00 ilmateade — 15.00 konts. lastele — 16.20 arstiteadusl. kõne — 18.00 ajanäit.-õiend. ja ilmateade — 18.05 töölisleht — 18.30 komsomoolleht — 19.00 talupojaleht — 19.30 kontsert talup. — 20.00 kontsert ja kandlemäng — 20.30 konts. — 22.30 töölisl.

Laup. 2. jaan.

Kallundborg 1153,8 / 12,3

13.00 kellamäng ja keelp. ork. konts. — 15.20 ork. kontsert — 16.10 jõulu kuuldemäng — 16.40 ork. kontsert — 21.00 ork kontsert — 25.10 harmoonika kontsert — 24.00 tantsumuus. — 1.00 kellamäng

Kaunas 1935 / 7

18.00 sõnaline — 19.00 ajaviidet — 20.30 kontsert — 23.10 tantsumuus.

Praaha 488,6 / 120

12.00 helipl. — 13.35 lõunakontsert — 15.10 helipl. — 16.00 pärastl.-kontsert — 19.30 kolmekuninga mäng — 20.20 Brno — 21.20 kontsert — 22.00 aeg ja puhkp. muusikat — 23.25 raadio-film

Brno 341,7 / 36

12.00 Praaha — 13.15 Praaha — 13.35 lõunakonts. — 15.00 helipl. — 16.00 pärastl.-konts. — 19.25 heliplaate — 20.20 „Kahed pulmad", kabaree stseene — 21.20 Praaha — 23.25 raadio-film

Bero-Münster 459,4 / 77

13.40 heliplaate — 14.35 ilmateade ja helipl. — 16.30 harmoonikakontsert — 17.00 ajaviitekonts. — 18.00 noortetund — 19.30 helipl. — 20.20 kiriku kelli — 21.00 keelp. kvartett — 21.30 naljamäng „Cyprienne" — 23.15 tantsumuusikat

Pariis 1724,1 / 10
9.45 heliplaate — 14.30 ja 21.30 heliplaate — 22.45 Pariisi luuletusi — 24.00 heliplaate

Strassburg 345,2 / 12
13.30 ja 15.15 heliplaate — 17.30 tantsumuus. — 19,00, 20.00 ja 21.00 instrum. konts. — 21.45 heliplaate — 22.30 kontsert — 24.30 tantsumuus. „Savoyst"

London 261,5/67 **Daventry** 1554,4/35
15.00 ork. kontsert — 18.00 BBC ork. kontsert. Sol. Muriel Sotham, alt — 18.45 orelikonts., Reginalt Foort, (1554,4 m) — 19.15 lastetund (1554,4 m) — 19.15 tantsumuus. (261,5 m) — 20.30 kontsert — 21.30 revüü „Pantomimicry" — 23.35 BBC ork. kontsert — 24.30 tantsumuus. (1554,4 m)—2.00 Big Ben (1554,4 m)

Leningrad 1000 / 20
7.20 heliplaate — 9.30 töölislõunakontsert — 12.00 ilmateade — 15.00 kontsert lastele — 16.00 kontsert — 18.00 ajanäit.-õiend. ja ilmateade — 18.05 töölisleht — 19.00 talupojaleht — 19.30 ülek. ooperist — 22.30 töölisleht — 23.00 ajanäit.-õiend. ja ilmateade — 23.05 esperanto-bülletään — 1.30 raadio keskööd

3.—9. jaanuarini 1932

Pühap. 3. jaan.

Tallinn 296,1 / 10
9.55 jumalateenistus Jaani kirikust. Jutlus. õp. *Hasseblatt*
12.00 *„Vabadusristi-vendade korraldatud aktus 3-da jaanuari mälestuseks"*. (Ülekanne Ohvitseride Keskkogu kasiinost). 1. Avasõna — kindralmajor *Jonson*. 2. Tervituskõne — riigivanem *K. Päts*. 3. Riigihümn. 4. M. Saar „Sõjamehe ülemlaul" — *A. Rinne*, bariton. 5. Aktusekõne — res. kol. ltn. *R. Uritam*. 6. „Eestimaa mu isamaa" — Kaitseministeeriumi ork. 7. H. Meri „Sügislaul" — *A. Rinne*. 8. Rahvalaul „Mind kutsuti pulma" — *A. Rinne*. 9. Tervitused. 10. R. Kull „Kriusha lahing" — Kaitseministeeriumi orkester
13.50 lõunane kontsert. Juh. md. *Ark. Krull*. Orkester: Massenet — süit, Maalilisi stseene. Fuçik — valss, Unelmite maal. Wood — Meloodia. Taeye — Balleti aaria. Soolod viiulil — *Rud. Palm*. Orkester: Heinecke — Romantiline valss. Fuçik — Marss.
14.00 ülekanne Tartust
14.30 põllumajanduslikke teateid

17.30 „Vahitorni" Seltsi kõned
18.30 reklaami ja heliplaate

18.50 päevauudiseid
19.00 ajaviitemuusikat heliplaatidelt
20.00 ülekanne Tartust
20.05 lugemistund. (Esin. *Hilda Gleser*)
20.35 kontsert. Juh. md. *Ark. Krull*. Orkestri ettekandes möödunud nädala kaunimaid palu. Vahepeal esinevad solistidena — *Ida Loo-Aav* — sopran ja *Voldemar Veigart* — bariton
22.00 moodsat tantsumuusikat Dancing-palace'ist „Gloria". *(Kurt Strobel ja tema orkester)*

Tartu 579,13 / 0,5
10.00 jumalateenistus Maarja kirikust. Jutlustab õp. *Vöörmann*
12.00 ülek. Tallinnast
14.00 loomaarst *L. Voltri:* Miks kasvatame praegustegi hindade juures peekonsigu
14.30 ülek. Tallinnast
17.30 ülek. Tallinnast
17.45 reklaami ja heliplaate
18.00 ajaviite-muusikat heliplaatidelt
18.50 ülekanne Tallinnast
20.00 ilmateade ja ajanäitaja-õiendus
20.05 ülekanne Tallinnast
22.00 moodsat tantsum. koh. „Salvest"

Lahti 1796 / 54 **Helsingi** 368,1 / 15
8.45 võimlemine naistele
9.15 võimlemine meestele
10.00 jumalateenistus
11.45 päevauudised
12.00 Helmi Pyöli, laul; Evert Autio, viiul; Urho Viitasalo, violintsello, Gerda Weneskoski, klaver
13.00 jumalateenistus
17.00 Leoncavallo „Pajazzo", helipl.
19.10 ringh. ork. kontsert. Juh. Erkki Linko
19.40 kõne
20.10 Hannes Kettunen, laule
20.35 ajaloolisi armastuskirju
21.00 ringh. ork. kontsert
21.45 päevauudiseid

Stokholm 435,4 / 75 **Motala** 1348 / 30
12.00 jumalateenistus
15.00 solist. eeskava
16.30 kammermuusika
17.00 W. Witkowsky, klaver
17.45 heliplaate
18.55 kellamäng Stokholmi raekojast
19.00 jumalateenistus
20.30 kuuldemäng
21.20 ringh. ork. kontsert
23.00 kontserdi järg. Sol. Axel Malm, metsasarv

Oslo 1083 / 75
11.20 kellamäng ja jumalateenistus — 18.00 ork. konts. rest. „Cecil" — 18.45 sõnaline — 21.00 ringh. ork. kontsert. Juh. Hugo Kramm — 23.00 ülekande eeskava Ameerikast — 24.00 tantsum.

Riia 524,5 / 12
11.00 jumalateenistus
14.00 lastetund, muus. ja laule
17.00 pärastlõunakontsert. Juh. Arvids Parups
18.30 saksofonisoolo
21.05 Strausside valsse
22.30 solistide kontsert, laul ja tsello
23.05 muus. Viini operet. Juh. prof. I. Medins

Kaunas 1935 / 7
11.15 jumalateen. Basilikast — 17.10 mandol. ja kitarride ork. kontsert — 20.30 õhtukontsert — 22.40 kontsert

Varssav 1411,8/158 **Katovice** 408/16
12.58 ajanäit.-õiend. ja Kraakovi fanf.
13.15 sümf. ork. kontsert. Juhat. Br. Wolfstal. Sol. Pauline Szpern, klaver
15.20 koorilaule
16.00 koorilaulu järg
17.20 ja 17.55 heliplaate
18.45 pärastl.-kontsert
20.25 heliplaate
21.15 rahvakontsert
22.55 d'Alfred Hoehn, klaver
24.00 tantsumuus. „Oazast"

Heilsberg 276,5/75 *Königsberg* 217/0,9
7.30 varane kontsert
9.00 katol. hommikpüha
10.00 hommikupalve
12.00 dr. Erwin Ross, bass, laulab Goethe „Der Erlkönig"
12.30 meeskoori laule. Juh. Otto Gröke
13.00 lõunakontsert. Juh. Werner Franz
16.00 Friedrich Welter, süite klaveril
16.30 Ermlandi vanu kloostreid
17.00 ajaviitekontsert
19.00 moodne kriminalist
20.00 kontsert. Juh. Seidler. Sol. Charlotte Bonsa-Piratzky, sopr.; Margarethe Schuchmann, tsimmel
21.25 Elsa Kochi koloratuurõhtu
23.10 teateid, — 1.30 tantsumuus.

Königswusterhausen 1635 / 75
8.00 Bremeni sadamakonts.
9.55 hommikpüha
12.30 ork. kontsert. Sol. Willi Domgraf-Fassbender, bariton; Michael Raucheisen, klaver
14.30 Franziska Schotter, orel
15.30 vanaklassilisi duette
15.55 Joh. Seb. Bachi süite, tsimlil
16.10 prof. Max Saal, harf
16.40 ajaviitemuus.
19.35 kõne Gelthest
20.00 kontsert. Juh. Seidler. Sol. Charlotte Bonsa-Piratzky, sopr.; Margarethe Schuchmann, tsimmel
21.00 mustlasmuusikat
21.30 Wiini meloodiaid. Kaasteg. Marie Gerhard, sopr.; prof. Otto Schulhof, klaver, kvart. ja ork.
23.10 teateid,— 1.30 tantsumuus.

Breslau 325 / 1,7 **Gleivitz** 253,4 / 5,6
8.00 Bremeni sadamakontsert — 9.30 hommikkontsert — 10.30 pühapäevaseid nõuandeid — 11.00 katol. hommikpüha — 13.10 lõunakontsert — 15.10 pühapäevaseid nõuandeid — 17.00 ajaviitemuusikat — 19.15 kõne, noorus ja kunst — 19.45 klaverimuusikat — 21.00 ork. kontsert — 23.30 tantsum.

Langenberg 472,4/17 **Köln** 227/1,7
8.00 Bremeni sadamakonts.
10.00 Trinitati-kiriku kellad
10.05 evang. hommikpüha
12.00 Otto Stoesse loeb „Firdusi surma"
12.30 heliplaate
14.00 lõunakonts. Juh. Pensis
15.30 ja edasi — sõnaline
18.30 videviku konts. Juh. Hermann Irmer
19 35 sipelgatest ja termiitidest
20.05 tund lühilainet
21.00 rahvakonts. Juh. Kühn
23.10 teateid — 1.00 öö- ja tantsumuus.

Stuttgart (Mühlacker) 360,1 / 75
8.00 Bremeni sadamakonts.
11.15 evang. hommikpüha
12.00 vana ja moods. kodumuus.
13.00 heliplaate
14.15 mandol. ajaviitekonts.
15.15 pidul. konts., meeskvartett
16.00 laste teater
17.00 ballettmuus. ja tantse
20.30 ajaviitekonts.
20.15 raadiomäng
21.15 Rich. Wagneri „Siegfried", I akt
23.50 tantsumuus.

Hamburg 372,2 / 1,7
Bremen 270 / 0,3. *Flensburg* 218,5/0,6 *Kiel* 232 / 0,3. *Hannover* 566 / 0,3
8,00 Bremeni sadamakontsert
10.25 katol. hommikpüha
11.55 jumalateenistus
12.30 Bachi kantaat
13.30 varane kontsert
14.10 Gretel Haack, laule
15.45 puhkp. kontsert
17.15 brasiilia muinasjutte
18.00 konts. Juh. Kurt Barth
19.15 Beethoven, literatuur-sümfoonia
19.45 Beethoveni septett
21.00 sega eeskava
23.30 tantsumuus.

Viin 516,4 / 20
11.00 Hellmuth Müllner, orel
12.05 sümf. konts. Juh. Rudolf Nilius. Sol. Richard Krotschak, violintsello
14.05 lõbusaid ettekand. kahel klaveril
16.05 lugemistund
16.30 pärastl.-kontsert
18.20 helipl. Aafrika lauludest
18.50 kammermuus.
20.30 kultuurajalugu
21.00 duette. Wilhelm Krenzli helitöid
21.30 Viini õhtu
23.00 tantsumuus.

Budapest 550,5 / 23
11.00 protest. jumalateen.
12.00 katol. jumalateen. ja kontsert. Juh. Othon Berg
15.00 heliplaate
16.45 ungari rahvalaule
19.00 ork. kontsert
20.35 mustlasmuusikat
23.00 Etienne Kovacs, klaveri konts. Lõpuks mustlasmuus.

Bukarest 394,2 / 16
11.45 vaimul. koorilaule — 12.00 lõunakontsert — 13.00 ja 14.00 heliplaate — 18.00 Jean Marco ork. ajaviite ja rumeenimuusikat — 19.10 kontserdi järg — 20.40 heliplaate — 21.00 tantsumuusikat — 22.15 Gusleari koor ja ork., vene laule

Moskva VZSPS 1304 / 100
IGAPÄEV
7.00 hommikhämarik — 9.00 lastele — 10.00 raadioleht „Proletar" — 10.55 ajanäitaja-õiend. — 11.00 töölislõuna kontsert — 12.00 talupojaleht — 15.00 kooliraadio — 15.45 ilmateade — 17.00 kõne — 17.40 ülek. eeskava — 18.00 raadioleht „Proletar"

Esmasp. 4. jaan.

Tallinn 296,1 / 10
15.30 päevauudiseid
15.45 ajanäitaja-õiendus kuni 16.30 heliplaate
18.30 reklaami ja heliplaate
18.50 päevauudiseid
19.00 ülekanne Tartust
19.30 Tallinna kunsti ja kirjanduse ühingu esimees *Richard Patzner*: „Inimese vaimu varakambrid" (Maailma suurimad raamatukogud)
20.00 ülekanne Tartust
20.05 Puhkpillide orkestri harjutus ja kontsert. Esineb orkester *J. Vaksi* juhatusel; seletusi prof. *A. Topmann'ilt*

Tartu 579,13 / 0,5
14.45 heliplaate
15.30 ülek. Tallinnast
18.30 reklaami ja heliplaate
18.50 ülekanne Tallinnast
19.00 inglise keele tund algajaile. (Mag. *Silvet*)
19.30 ülek. Tallinnast
20.00 ilmateade ja ajanäitaja-õiendus
20.05 ülek. Tallinnast

Lahti 1796 / 54 **Helsingi** 368,1 / 15
12.00 valuuta kursid
12.05 heliplaate
18.00 Eva Ersti, laule
18.25 Martta Vanari, retsitats.
18.59 ajanäit.-õiend. ja ilmateade
19.15 põllumajand. teateid
19.25 kõne
19.45 Väinö Arjava, viiul
20.10 kõne
20.35 segakoori laule. Juh. Eino Linnala
21.00 ringh. ork. kontsert. Juh. Erkki Linko

Stokholm 435,4 / 75 **Motala** 1348 / 30
18.00 lõõtsharm. muusikat
18.45 heliplaate
19.45 kabaree
21.00 kontsert. Sol. Mischa Weisbrod, viiul
23.00 ajaviitemuusikat

Oslo 1083 / 75
14.00 heliplaate — 18.30 salongmuus. — 19.30 sõnaline — 21.00 kontsert. Henry Alf, barit. Daniel Lövdal, klaver. Leif Holmboe, tsello — 23.05 meeskoori kontsert

Riia 524,5 / 12
17.00 heliplaate, Franz Liszt
18.30 sõnaline
20.05 slaavimuusikat. Juhatab prof. I. Medins
21.30 rahvakontsert
22.30 ilmateade, kontserdi järg
23.30 kontsert

Kaunas 1935 / 7
18.00 sõnaline — 20.35 õhtukontsert — 22.20 kontsert — 23.30 kammerm.

Varssav 1411,8/158 **Katovice** 408/16
12.58 ajan.-õiend. ja Kraakovi fanf.
13.10 ja 15.45 heliplaate
16.15 sõnaline
16.50 ja 17.40 heliplaate
18.35 ajaviitemuusikat kohv. „Gastronomja"
20.35 heliplaate
21.00 ülek. Lvovist
21.15 Oscar Straussi op. „La Reine"
23.40 tantsumuus. „Adriast"

Heilsberg 276,5/75 *Königsberg* 217/0,9
12.40 lõunakontsert
14.05 lõunakonts. ülek. Berliinist
17.45 ajaviitekontsert
20.30 õhtumuusikat
21.30 kuuldemäng
22.40 puhkp. kammermuus.

Königswusterhausen 1635 / 75
13.00 ilmateade ja heliplaate
15.00 kontsert
16.40 üliõpilaselust Portugalis
17.30 pärastl.-kontsert
19.00 musitseerimine nägematu partneriga
20.30 tantsuõhtu
22.10 kuuldepilte Hessi minevikust
23.15 teateid, — 1.00 ajaviitemuus.

Breslau 325 / 1,7 **Gleivitz** 253,4 / 5,6
13.00—15.00 lõunakontsert — 15.15 heliplaate — 15.45 teateid ja helipl. — 17.05 ajaviitemuusikat — 18.40 Goethe luules — 19.40 Goethe ja ühiskonna probleem — 20.10 õhtumuus. balalaikaork. — 21.00 kuuldemäng Goethest — 22.10 sonaate. Curt Becker, tsello; dr. Edmund Nick, klaveril — 22.35 luuletajad kui ilmarändurid

Langenberg 472,4/17 **Köln** 227/1,7
11.15 inimene ja ilm
12.20 heliplaate
13.35 teateid ja helipl.
14.05 lõunakonts. Juh. Pensis
16.50 lastetund
18.00 videvikukonts.
19.15 naised diplomaatidena
21.00 Collegium Musicumi kammerork. konts. Juh. dr. Alfred Fröhlich. Sol. Hildegard Thinen, alt; Joseph Elkan, bariton
23.00 teateid, — 24.00 öömuus.
24.00 kontsert ülek. kohvikust

Stuttgart (Mühlacker) 360,1 / 75
11.00 heliplaate
13.35 lõunakontsert. Juh. Gustav Görlich. Sol. Martha Schuler
14.00 konts. järg
14.35 teateid, — 15.30 konts. järg
18.30 lillede tund
18.05 pärastl.-kontsert
19.30 sõnaline
20.45 ajaviitekonts. Juh. Merten. Sol. Heinz Schorlemer, tenor
21.45 pilte Hessi minevikust
22.45 ajaviitekontsert
23.45 suurlinna kanalisatsioon

Hamburg 372,2 / 1,7
12.00 lõunakonts.
14.00 konts. järg
17.30 laste tund
18.00 raamatute tund
18.30 inimene ja masin
19.00 hääldamise muusikast
20.30 luuletaja Felix Dahni mälestam.
21.00 operettide muus.
21.45 Hessi õhtu
23.15 välissaatjaid

Viin 516,4 / 20
12.30 lõunakontsert
13.40 heliplaate
14.10 helipl. operette ja uvertüüre
16.30 Austria rahvalaule lastele
16.55 lastetund
18.00 Tschehhoslovakkia muus.
19.15 sõnaline
21.15 muusikat
22.30 konts., juh. Osvald Kabasta
23.30 õhtukonts. Robert Hügeli kapell

Budapest 550,5 / 23
10.15 kaitseväe ork. kontsert

13.00 kellamäng
13.05 kontsert. Gabrielle Perényi, laul. M. Rado, violintsello
18.30 ajaviitemuus.
20.15 ork. kontsert
21.50 konts. ooperist. Juh. Louis Rajter
23.20 teateid ja heliplaate

Bukarest 394,2 / 16
13.00 ja 14.00 heliplaate — 18.00 ja 19.10 ringh. ork. kontsert — 20.40 heliplaate — 21.00 A. Sarvas, viiul ja Th. Rogalsky, klaver — 21.45 Em. Gutiano, laul — 22.15 kontsert kahel klaveril

Moskva VZSPS 1304 / 100
(Vaata pühapäev.)

Teisip. 5. jaan.

Tallinn 296,1 / 10
15.30 päevauudiseid
15.45 ajanäitaja-õiendus kuni 16.30 heliplaate
18.30 reklaami ja heliplaate
18.50 päevauudiseid
19.00 ülekanne Tartust
19.30 mag. *Jakob Lukats:* Algrahvaste teadusest ja kunstist
20.00 ülekanne Tartust
20.05 Solistide ja havaitrio ettekandeid. 1. Klaveri soolod — *Fr. Nikolai.* 2. Soololaule — *Ksenia Kuulbas* (sopran). 3. Palu viiulil — *Hubert Anton.* 4. Laule — *Ksenia Kuulbas.* 5. Havaitrio — *Uus-Bataschkov-Perling*
21.00 esperantokeelne nädalakroonika
21.10 prantsuse muusikat heliplaat.

Tartu 579,13 / 0,5
14.45 heliplaate
15.30 ülek. Tallinnast
18.30 reklaami ja heliplaate
18.50 ülek. Tallinnast
19.00 soome keele tund algajaile *(R. Janno)*
19.30 ülekanne Tallinnast
20.00 ilmateade ja ajanäitaja-õiendus
20.05 ülekanne Tallinnast

Lahti 1796 / 54
Soome keeles
12.00 valuuta kursid
12.05 heliplaate
18.00 Helene ja Boris Martas, klaver ja violintsello
18.25 kõne
18.59 ajanäit.-õiend. ja ilmateade
19.15 kõne
19.40 Elias Kyander, laul
20.05 Sirpa Tolonen, retsitats.
20.30 ringh. ork. konts. Juh. Toivo Haapanen. Sol. Sigrid Holst Kuosma, klaver

Helsingi 368,1 / 15
Rootsi keeles
12.00 valuuta kursid
12.05 heliplaate
18.00 Lahti
18.25 veste
18.40 põllumajand. teateid
18.59 ajanäit.-õiend. ja ilmateade
19.15 Villiam Haanpää ja Richard Lindberg, laule
19.40 kõne
20.05 Märtha av Petersens, retsitats.
20.30 Lahti

Stokholm 435,4 / 75 **Motala** 1348 / 30
17.00 ajaviitemuusikat
18.30 heliplaate
19.30 lastetund
21.00 ringh.-ball
23.00 balli järg

Oslo 1083 / 75
14.00 heliplaate — 18.00 ork. kontsert rest. „Cecil" — 19.45 kanaarialindude laul — 21.00 vaimulik kontsert. Juh. Hugo Kramm. Sol. Rigmar Norby, sopr. Birger Nordin, orel — 23.05 kontsert, rahvaviise

Riia 524,5 / 12
17.30 rahvakontsert
19.00 jumalateenistus
20.30 ork. kontsert
21.30 kontserdi järg
22.05 öömuusikat
23.00 kaitseväe marsse

Kaunas 1935 / 7
18.00 sõnaline — 20.35 õhtukontsert
22.30 kontsert

Varssav 1411,8/158 **Katovice** 408/16
12.58 ajan.-õiend. ja Kraakovi fanf.
13.10 heliplaate
14.10 sõnaline
17.40 heliplaate
18.35 sümf. kontsert. Juh. Mlinarski
19.50 sõnaline
21.15 rahvakontsert. Juh. J. Ozimirski. Sol. Elvina Row, sopr.
23.10 konts. ülek. Kraakovist
23.50 tantsumuus. dancing „Georgest"

Heilsberg 276,5/75 *Königsberg* 217/0,9
12.15 põllumajandusl. raadio
12.50 teateid ja helipl. — 14.20 ajaviitemuusikat
14.30 heliplaate
17.40 pärastl.-kontsert
19.30 merimees jutustab
20.00 muusikat. Franz Schiffmann, viiul; Ernst Rudolph, klaver
20.35 Läheb inimsugu rumalamaks või targemaks?
21.05 Rossini koomil. oop. „Angelina"

Königswusterhausen 1635 / 75
13.00 ilmateade ja heliplaate
15.00 kontsert
16.00 muinasjutte
17.30 pärastl.-kontsert
19.00 Läänemeri ja rannamaastik
19.30 kõnelus muusikast
20.20 ajamõtteid
21.00 lõbus õhtu
22.10 ork. kontsert. Juhat. prof. Rich. Hagel
23.30 ajaviitemuusikat

Breslau 325 / 1,7 **Gleivitz** 253,4 / 5,6
13.15—15.00 lõunakontsert — 15.15 heliplaate — 15.45 teateid ja helipl. — 16.25 lastetund — 16.50 raamatuid — 17.05 Helene Plüddemann, laule — 17.30 ajaviitekontsert — 20.00 harmooniumikontsert, Erich Schäffer — 20.30 kõne Goethest — 21.00 rahva kontsert — 22.30 Ervin Schulhoff, klaverikontsert — 23.45 ajaviite- ja tantsumuusikat

Langenberg 472,4/17 **Köln** 227/1,7
11.15 inimene ja ilm
12.20 heliplaate
13.35 teateid ja heliplaate
14.05 lõunakontsert
16.50 lastetund
17.35 Willy Sachse: Inuvo, jutt
18.00 videvikukonts. Sol. Mimi Berger, sopr.
19.10 sõnaline
21.00 õhtumuus. Juh. Wolf
22.00 „Capriolid", sega eeskava

Stuttgart (Mühlacker) 360,1 / 75
11.00 ajaviitekonts., orel
13.35 Joseph Schmidt, helipl.
14.30 teateid, — 15.30 helipl.
15.30 sõnaline
18.05 pärastl.-kontsert
19.40 kõne, humalatest ja linnastest
20.30 tsitrikontsert
21.00 lõbus õhtu
22.10 ajaviitekontsert
23.40 tantsumuus.

Hamburg 372,2 / 1,7
12.00 heliplaate
13.30 lõunakontsert
18.20 „kirju" tund
19.55 kõne Aasiast
20.30 muusikat
21.30 Paul Schureki kuuldemäng
23.30 ajaviitekonts. Juh. Horst Platen

Viin 516,4 / 20
12.30 lõunakontsert
13.40 Emanuel List, helipl.
14.10 heliplaate
16.20 konts.-tund
17.45 kooliraadio
18.00 tantsumuus.
19.35 praegusaja kunst
20.00 võimlemist
20.30 ülek. ooperist
23.05 tantsumuus.

Budapest 550,5 / 23
10.15 ork. konts. Juh. Etienne Bertha
13.00 kellamäng
13.05 heliplaate
18.30 katkeid operettidest
20.00 oreli kontsert
21.35 E. Toth ja Paul Kalmár, ungari laule
22.45 ilmateade ja konts.

Bukarest 394,2 / 16
13.00 ja 14.00 heliplaate — 18.00 ja 19.10 Motoi ork. ajaviite ja rumeeniamuusikat — 20.40 heliplaate — 21.00 ringh. ork. kontsert — 21.45 A. Alexandresco, tenor — 23.05 kontserdi järg

Moskva VZSPS 1304 / 100
(Vaata pühapäev.)

Keskn. 6. jaan.

Tallinn 296,1 / 10
9.55 jumalateenistus E. Apostliku-usu Issanda-Muutmise peakirikust. Teenistust peavad metropoliit *Aleksander* ja preester *M. Uusna*
13.00 lõunane kontsert heliplaatidelt
17.20 reklaami ja heliplaate
17.40 *Albert Üksip:* W. A. Mozart: „Requiem'ist"
18.00 vaimulik kontsert. Lõpuks päevauudiseid ja heliplaate
20.00 ülekanne Tartust
20.05 lugemistund
20.35 kontsert. Juh. md. *Ark. Krull.* „Igale midagi". Orkestri ettekandeid. Soololaule ja duette *Milvy Laid* (sopran) ning *K. Savi* (tenor)

Tartu 579,13 / 0,5
10.00 jumalateenistus Pauluse kirikust. Jutlustab õp. *Habicht*
13.00 lõunakontsert heliplaatidelt

17.20 reklaami ja heliplaate
17.40 ülekanne Tallinnast
20.00 ilmateade ja ajanäitaja-õiendus
20.05 ülekanne Tallinnast

Lahti 1796 / 54 **Helsingi** 368,1 / 15
10.00 jumalateenistus Soome k.
11.45 päevauudiseid
12.00 instrum. kvartett
12.25 Viljo Huttunen, retsitats.
12.50 ilmateade, ajanäit.-õiendus
13.00 jumalateen. rootsi k.
14.30 rahvakonts.
16.00 ülek. teatrist: „Prinsessa Ruusunen" (Okasroosike) Erki Melartini muusika
18.30 heliplaate
19.10 kõne
19.35 Eero Selin, viiul
20.00 ringh. kvartett
20.25 Ebba Jacobson-Lilius ja Sisko Langhjelm, retsitats.
20.50 ringh. ork. kontsert. Juh. Erkki Linko
21.45 päevauudiseid

Stokholm 435,4 / 75 **Motala** 1348 / 30
12.00 jumalateenistus
15.30 heliplaate
16.15 rootsi humoriste
16.45 kaitseväe muus. Juh. Joel Olsson
17.45 mehaanilisi instrumente, demonstratsioon
18.55 kellamäng
19.00 jumalateenistus
20.30 kammermuusikat
21.00 kuuldemäng
23.00 vanemat saksa muusikat

Oslo 1083 / 75
14.00 heliplaate — 18.00 ringh. ork. kontsert. Juh. Hugo Kramm — 20.30 solistide kontsert — 21.00 teatripala — 23.05 rahvaviise ja tantsumuus.

Riia 524,5 / 12
11.00 jumalateenistus
14.00 pärastlõunakonts. Juh. A. Parups
18.00 sõnaline
20.05 piibli muus. Juh. prof. I. Medins
21.30 kammermuusikat
22.05 rahvakontsert
22.30 kontsert

Kaunas 1935 / 7
11.15 jumalateenist. Basilikast — 18.00 sõnaline — 20.35 õhtukontsert — 22.40 kontsert

Varssav 1411,8/158 **Katovice** 408/16
12.58 ajan.-õiendus ja Kraakovi fanf.
13.15 sümf. ork. kontsert. Kaastegev „Lutnia Varszavska" koor
15.20 ja 16.00 muusikat
17.20 heliplaate
17.40 sõnaline
18.45 pärastl.-kontsert. Juh. A. Sielski. Sol. Tad. Luczaj, bass
20.25 heliplaate
21,15 ajaviitemuusikat
22.25 laulusoolosid
22.55 kammermuus. kontsert
24.00 tantsumuusikat rest. „Polonia-Palace"

Heilsberg 276,5/75 *Königsberg* 217/0,9
12.40 ajaviitekontsert
13.05 lõunakontsert
16.30 laste raadio
17.00 kooliõpetajate tund
17.30 teemuusikat
18.30 Königsbergi motett. Koorilaule juh. Hugo Hartung
19.25 tund kaupmeestele
10.55 tondijutte ja vanu pruuke
20.40 Elsa Koch, laule Richard Strauss-silt ja Walter Jentschilt
21.05 kammermuusikat. Juhat. Edith Lorand
22.40 Leo Tolstoi komöödia „Ta on süüdi kõiges"
23.15 teateid, — 1.30 ajaviite- ja tantsumuusikat

Königswusterhausen 1635 / 75
13.00 ilmateade ja heliplaate
15.00 kontsert
16.00 Alpid talvel
17.30 pärastl.-kontsert
18.30 Goethe ja saksa laul
19.30 Läänemeri ja rannamaastik
21.00 kontsert. Juh. Ad. Secker
23.00 teateid, — 1.30 ajaviite- ja tantsumuusikat

Breslau 325 / 1,7 **Gleivitz** 253,4 / 5,6
13.00—15.00 lõunakontsert — 15.15 heliplaate — 15.45 teateid ja helipl. — 17.40 laule kandlil, Konrad Kviske (253,4 m) — 18.10 Sileesia huumori (253,4 m) — 18.30 kuuldemäng „Hei Kolenda, Kolenda!" — 19.30 kõne Goethest — 20.30 lõbus muusikaõhtu — 21.30 lõbus naljamäng „Trepist treppi" — 22.40 da capo! Löökpalu — 23.45 tantsu ja ajaviitemuusikat

Langenberg 472,4/17 **Köln** 227/1,7
10.00 St. Gereoni kellad
10.05 katol. hommikpüha
12.30 heliplaate
14.05 lõunakonts. Juh. Wolf
16.50 lastetund
17.30 videvikukonts.
20.15 arstiteadusl. kõne
21.00 sümf. konts. Juh. Buschkötter. Sol. Josef Schuster, tsello
Lõpuks teateid, — 1.00 öömuus.

Stuttgart (Mühlacker) 360,1 / 75
11.30 katol. hommikpüha
12.30 Martha Weber-Neubeck, laule
13.00 heliplaate
14.00 Schilleri ballaade
14.30 harmoonika muus.
15.00 ajaviitekontsert
16.00 lastetund
17.00 pärastl.-konts. Juh. Gustav Görlich. Sol. Ellen Beck, sopr.
19.00 puhkp. kontsert
20.35 lõbusaid ettekandeid
21.05 tantse, kammerork.
22.30 Otto Rombachi muus. ballaad „Röövlipealik Cocosch"
23.45 tantsumuus.

Hamburg 372,2 / 1,7
12.00 muusikat
13.30 lõunakontsert
17.30 ajaviitekonts. Juh. Adolf Secker
18.30 vestlus
18.50 Josef Garberi „Kolmekuninga mäng"
19.30 kõne elukutse valikust
21.00 kontsert
23.00 tantsumuus.

Viin 516,4 / 20
11.00 koorilaule
12.00 ajaviitekontsert
14.05 heliplaate
16.05 dialoog „Meie, noored"
16.30 pärastl.-konts.
18.45 kammermuus. Mayri kvartett
19.30 laste toitmisest
19.55 kolmekuninga päeva kommetest
20.30 Rudolf Watzke, laule ja aariaid
21.40 mikrofon-följeton
22.00 kuuldem. „Suurlinn"
22.55 õhtukontsert

Budapest 550,5 / 23
11.00 katol. jumalateenistus
11.15 kreeka-katol. jumalateen.
12.40 konts. ooperist. Juh. Othon Berg
15.00 heliplaate
17.20 mustlasmuus.
19.00 konts. ülek. teatrist. Juh. Guillaume Komor
20.20 ungari tantse
21.30 kontsert
22.00 Béla Bartok, klaveri konts.
23.10 konts. ülek. kohv. „Ostendest"

Bukarest 394,2 / 16
13.00 ja 14.00 heliplaate — 18.00 variatsioone ja rumeeniamuusikat — 19.10 kontsert-süite — 20.40 Corine Dobresco, laul — 21.00 Mr. Iiano, flöödisoolo — 21.45 Georges Ciolac, klaverisoolo — 22.15 Georges Cocea violin-tsello

Moskva VZSPS 1304 / 100
(Vaata pühapäev.)

Neljap. 7. jaan.

Tallinn 296,1 / 10
15.30 päevauudiseid
15.45 ajanäitaja-õiendus ja kuni 16.30 heliplaate
18.30 reklaami ja heliplaate
18.50 päevauudiseid
19.00 ülekanne Tartust
19.30 *Arthur Sikkenberg:* Kunsti siht
20.00 ülekanne Tartust
20.05 kontsert. Juh. md. *Ark. Krull.* Orkester: Strauss — avam. „Mustlasparun". Gillet — Pizzicato. Eilenberg — „Minu kallim". Lincke — „Neidude paraad". Kalman — potp. op. „Mustlasprimas". Vene mustlaslaule *B. Borisov* (bariton) ja *V. Compe* (klaver)ettekandes. Orkester: Lindsay-Theimer—Villany-Cardas. Raimann — „Kohvikus". Dvorzak — intermetso, Inge. Lincke — step, Nad tulevad. Vene mustlaslaule: *B. Borisov.* Orkester: Rhode — Okasroosikese pulmasõit. Waldteufel — valss, „Sireenide võlu". Blankenburg — Marss

Tartu 579,13 / 0,5
14.45 heliplaate
15.30 ülek. Tallinnast
18.30 reklaami ja heliplaate
18.50 ülek. Tallinnast
19.00 inglise keele tund edasijõudnuile. (Mag. *Stlvet*)
19.30 ülek. Tallinnast
20.00 ilmateade ja ajanäitaja-õiendus
20.05 ülek. Tallinnast

Lahti 1796 / 54
Soome keeles
12.00 valuuta kursid
12.05 heliplaate
18.00 kõne
18.25 Dagmar Klemetti, laul
18.59 ajanäit.-õiend. ja ilmateade
19.15 Martti Paavola, klaver
19.45 kõne
20.10 ringh. ork. kontsert

20.35 Helinä Svensson-Timari, retsit.
21.00 ringh. ork. konts.

Helsingi 368,1 / 15

Rootsi keeles

12.00 valuuta kursid
12.05 heliplaate
18.00 Rea Lindström, retsitats.
18.25 kõne
18.59 ajanäit.-õiend. ja ilmateade
19.15 Lahti
19.45 kõne
20.35 Greta von Haartman, laul
21.00 Lahti

Stokholm 435,4 / 75 **Motala** 1348 / 30

18.30 muinasmäng
19.00 Leonid Sibirzeff, vene laule
20.30 Valborg Beer, rootsi laule
21.15 ringh. ork. kontsert
22.25 Ivan Oljelundi legend „Inimese käed"
23.00 ajaviitemuusikat

Oslo 1083 / 75

14.00 heliplaate — 18.00 ork. konts. rest. „Cecil" — 20.30 Albert Spiwarow, klaverikonts. — 21.30 euroopa saatjate ülekand. — 23.05 ülek. järg

Riia 524,5 / 12

18.00 õhtukontsert. Juh. R. Krippe
20.05 valsse ja operette
22.05 flöödikontsert. Arvids Reinvalds
22.30 öökontsert

Kaunas 1935 / 7

18.00 sõnaline — 20.35 õhtukontsert — 22.40 kontsert

Varssav 1411,8/158 **Katovice** 408/16

12.58 ajan.-õiend. ja Kraakovi fanf.
13.35 filharm. ork. õpilaste XII kontsert
15.45 heliplaate
16.05 sõnaline
17.40 heliplaate
18.35 kontsert. Eust. Horodyski, klaver; Tad. Michalovicz, tsello; J. Goebel-Tarnawa, bass
20.35 heliplaate
21.00 ajaviitemuusikat
21.40 vaimul. vene muusikat (koor)
23.20 tantsumuusikat

Heilsberg 276,5/75 *Königsberg* 217/0,9

12.40 puhkp. muusikat. Juhat. Carl Rauhut
14.05 lõunakontsert
16.45 kuuldemäng lastele „Muinasjutt talvel"
17.35 ajaviitekontsert
18.30 vanu Königsbergi tänavnimesid ja nende tähendusi
20.30 Vabadus ja saatus, kahekõne
21.0 õhtukontsert. Juhat. Erich Seidler. Solist Else Becker-Stoller, klaver
22.30 Josef Bunzl, loeb B. Traveni „Regierung"

Königswusterhausen 1635 / 75

13.00 ilmateade ja heliplaate
15.00 kontsert
16.00 lastetund
17.30 pärastl.-kontsert
18.30 baltlaste saatus ja kultuurmission
19.00 sõnaline
21.30 Adolphe Adamsi koom. ooper „Lonjumeau kirjakandja"
23.00 teateid, — 1.30 tantsumuus.

Breslau 325 / 1,7 **Gleivitz** 253,4 / 5,6

13.15—15.00 lõunakontsert — 15.15 heliplaate — 16.25 muinasjutte — 16.50 raamatuid — 17.05 ajaviitekontsert — 19.55 õhtumuusikat — 21.00 Goethe katol. ilmavaates — 21.30 Leo Falli õhtu

Langenberg 472,4/17 **Köln** 227 / 1,7

11.15 inimene ja ilm
12.20 heliplaate
14.05 lõunakonts. Juh. Kühn
15.30 teateid ja heliplaate
16.50 lastetund
18.00 videvikukonts. Operettmuus.
19.10 sõnaline
21.00 õhtumuus. Juh. Wolf
21.30 Leo Falli muusikat. Lõpuks teateid, — 1.00 öö- ja tantsumuus.

Stuttgart (Mühlacker) 360,1 / 75

11.00 orelikontsert
13.35 lõunakontsert. Juh. Erich Keos
14.35 teateid, — 15.30 helipl.
16.30 noortetund
17.20 heliplaate
18.05 oper. kontsert
19.40 kõne mustlasmuusikast
20.45 Viini muusikat
21.15 retsitats. ja laule
23.00 Alfred Polgar loeb oma teostest
23.50 tantsumuus.

Hamburg 372,2 / 1,7

12.00 lõunakonts. Juh. Otto Ebel
17.30 laste tund
18.25 Danzig ja „Hansa"
18.50 „kirju" eeskava
19.30 kõne Wegeneri-ekspeditsioonist
19.55 arstiteaduslik kõne
20.30 Rudolf Klutmann loeb oma novelli
21.00 José-Eibenschützi konts.
23.30 vanu tantse

Viin 516,4 / 20

12.30 lõunakontsert
13.40 Ignaz Paderevski, helipl.
14.10 heliplaate
16.30 kontserttund
17.20 lastetund
18.00 pärastl.-kontsert
20.05 inimestest, kes tahtsid muuta maailma
20.40 talupojamuus.
22.25 ettekand. kahel klaveril
23.25 tantsumuus.

Budapest 550,5 / 23

10.15 kvart. konts.
13.00 kellamäng
13.05 mustlasmuus.
18.30 ajaviitemuus.
20.30 Halévy oop. „La Juive" ülekanne ooperist. Lõpuks kontsert

Bukarest 394,2 / 19

13.00 ja 14.00 heliplaate — 18.00 ja 19.10 Dinico ork. ajaviite ja rumeeniamuusikat — 20.40 heliplaate — 21.00 Georges Folesco — bass, laule — 21.20 sümf. kontsert. Juh. Carlo Brunetti — 23.15 kontserdi järg

Moskva VZSPS 1304 / 100

(Vaata pühapäev.)

Reede 8. jaan.

Tallinn 296,1 / 10

15.30 päevauudiseid
15.45 ajanäitaja-õiendus kuni 16.30 heliplaate
18.30 reklaami ja heliplaate
18.50 päevauudiseid
19.00 ülekanne Tartust
19.30 dr. *H. Jürgenson:* Võimlemine ja sport arstlikkude ravimisvahendit
20.00 ülekanne Tartust
20.05 kontsert. Juh. md. *Ark. Krull.* Orkester: Gluck — avam. „Armilde". Gluck — katkelm oop. Orpheus. Haydn — 2 menuetti. Spohr — Andante cantabile. Soololaule *G. Tomasberg* (bariton). Orkester: Rachmaninoff — Prelüüd. Micheli — Väike süit. Soolo tsellol — *A. Karjus.* Orkester. Brase — Unistus. Grieg — Norra pruutrong. Soololaule *G. Tomasberg.* Orkester: Lachaume — süit, Trionon. Rossini — avam. oop. Tancred

Tartu 579,13 / 0,5

14.45 heliplaate
15.30 ülekanne Tallinnast
18.30 reklaami ja heliplaate
18.50 ülekanne Tallinnast
19.00 soome keele tund edasijõudnuile. (*R. Janno*)
19.30 ülek. Tallinnast
20.00 ilmateade ja ajanäitaja-õiendus
20.05 ülekanne Tallinnast

Helsingi 368,1 /15

Soome keeles

12.00 valuuta kursid
12.00 heliplaate
18.00 kõne
18.25 mandol. kvartett
18.59 ajanäit.-õiend. ja ilmateade
19.15 eeskava noortele
19.45 Helmi Frilander-Salonius ja Otto Vuorio, duette
20.10 ringh. ork. kontsert. Juh. Erkki Linko. Sol. Giuseppe Montante
21.10 Elli Tompuri, retsitats.
21.35 heliplaate

Lahti 1796 / 54

Rootsi keeles

12.00 valuuta kursid
12.05 heliplaate
18.00 laule ja jutte lastele
18.25 Helsingi
18.59 ajanäit.-õiendus ja ilmateade
19.15 teatripala
19.45 kõne
20.10 Lahti
21.10 kõne

Stokholm 435,4 / 75 **Motala** 1348 / 30

18.00 noortetund
18.20 mängumeeste muus.
19.00 heliplaate
20.30 kabaree
22.15 ringh. koorikontsert
23.00 kontsert

Oslo 1083 / 75

14.00 heliplaate — 18.15 klassil. helipl. — 19.00 sõnaline — 21.00 ork. konts. Juh. Oscar Holst — 23.05 koorilaule

Riia 524,5 / 12

18.00 mandol. muusikat
19.00 sõnaline
20.05 sümf. kontsert. Juhatab prof. I. Medins
21.00 päevauudiseid, kontserdi järg
22.00 ilmateade, kontserdi järg
22.30 jazzmuusikat

Kaunas 1935 / 7

18.00 sõnaline — 20.35 õhtukontsert — 22.40 kontsert

Varssav 1411,8/158 **Katovice** 408/16
12.58 ajanäit.-õiend. ja Kraakovi fanf.
13.10 ja 15.45 heliplaate
16.15 sõnaline
16 50 ja 17.40 heliplaate
18.35 opereti ülek. Vilnost
20.35 heliplaate
21.15 sümf. kontsert. Juh. Ad. Dolzycki. Sol. Ada Sari, sopr.
23.50 tantsumuusikat restor. „Gastronomjast"

Heilsberg 276,5/75 *Königsberg* 217/0,9
13.00 heliplaate
14.05 lõunakontsert
16.45 laste raadio
17.45 pärastl.-kontsert
19.30 Danzigi meeskoor, juhat. Hans Eichmann
20.00 hokus-pokus
20.30 Kurt Lesingi „Valssi helid"
21.45 Ludvig Goldstein, kuuldemäng „Sõber hobune"

Königswusterhausen 1635 / 75
13.00 ilmateade ja heliplaate
15.00 kontsert
16.00 talvest maal
17.30 pärastl.-kontsert
19.30 kodumuusikat
20.00 teaduslik kõne arstidele
21.00 „Goethe", elualgus
22.00 1760. a. tantse kammerork., juh. dr. Wilh. Buschkötter
23.00 teateid, — 1.00 öömuusikat

Breslau 325 / 1,7 **Gleivitz** 253,4 / 5,6
13.00—15.00 lõunakontsert — 15.15 heliplaate — 15.45 teateid ja helipl. — 17.05 duette viiulil ja klaveril — 17.35 ajaviitemuusikat — 18.40 muus. tund — 19.30 kõne Goethest — 20.00 õhtumuusikat — 20.35 pilk olevikku — 21.00 kontsert. Peter Tschaikovsky helitöid. Sol. Bruno Janz, viiul — 22.20 Alfons Paqueti monodraama „Varjukülg" — 0.10 tantsumuusikat

Langenberg 472,4/17 **Köln** 227/1,7
11.15 inimene ja ilm
12.20 heliplaate
14.05 lõunakonts. Juh. Pensis. Sol. Lieselotte Mann, sopr.
15.30 heliplaate
17.20 lastetund
18.00 videvikukonts.
19.10 sõnaline
21.00 Goethe (elualgus)
22.00 1760. a. muus. Kammerork. Juh. Buschkötter. Lõpuks teateid, — 1.00 öömuus.

Stuttgart (Mühlacker) 360,1 / 75
11.00 heliplaate
13.35 heliplaate
14.30 teateid ja heliplaate
17.05 pärastl.-kontsert
20.05 hambad, lõug ja sport
20.45 saksa humoriste
21.05 sümf. kontsert. Juh. Ernst Wendel. Sol. Simon Barer, klaver
23.00 schvaabi ja bayeri rahvalaule
23.40 tantsumuus.

Hamburg 372,2 / 1,7
12.30 lõunakonts. Juh. Gerhard Maasz
17.30 alamsaksa noorte tund
18.45 „kirju" eeskava
20.55 rütmiline võimlemine, kõne
20.30 Francesko Maria Piave oop. „Macbeth"
24.05 tantsumuusikat

Viin 516,4 / 20
11.20 Franz Schubertist, kõne
12.30 lõunakontsert
13.40 Selma Kurz, helipl.
14.10 heliplaate
16.35 lastetund
17.00 sõnaline
18.00 pärastl.-kontsert
19.45 kõne spordist
20.40 Bruckneri sümf. e-moll
21.35 lugemistund
22.05 jazzmuus.
23.00 õhtukontsert

Budapest 550,5 / 23
10.15 kontsert. S. Domány, laul. J. Ragyoczi, klaver
13.05 balalaika konts., vene laule
18.35 Weidingeri ork. konts.
20.15 „Törekvési" koori kontsert. Juh. Charles Kiss
21.20 heliplaate
21.45 kontsert. Juh. J. Krips
23.10 mustlasmuus.

Bukarest 394,2 / 16
13.00 ja 14.00 heliplaate — 18.00 ja 19.10 ringh. ork. kontsert — 21.30 ülek. rumeenia ooperist

Moskva VZSPS 1304 / 100
(Vaata pühapäev.)

Laup. 9. jaan.

Tallinn 296,1 / 10
15.30 päevauudiseid
15.45 ajanäitaja-õiendus ja kuni 16.30 heliplaate
18.30 reklaami ja heliplaate
18.50 päevauudiseid
19.00 lastetund
19.30 „Päevalehe" toimetaja *E. Jalak:* Nädala välispoliitiline ringvaade
20.00 ülekanne Tartust
20.05 kontsert. Eesti mandolinistide orkester *A. Krupp'i* juhatusel. Gilberg — marss „Castell Vajour" op. „Moodne Eva". Hildreth — avamäng „Titania". Hollaender — valss, Monbijou. Siede — karakterpala „Laagritulel". Haynes — Two-step. Lõpuks heliplaate
21.05 vana tantsumuusikat (*Salong, Oja, Kärt*)
22.00 moods. tantsumuus. Ülek. „Estonia" Valgest saalist (*The Estonia Dance Orchestra*)

Tartu 579,13 / 0,5
14.45 heliplaate
15.30 ülek. Tallinnast
18.30 reklaami ja heliplaate
18.50 ülek. Tallinnast
20.00 ilmateade ja ajanäitaja-õiendus
20.05 ülek. Tallinnast
22.00 moodsat tantsum. „Vanemuise" einelauast

Lahti 1796 / 54 **Helsingi** 368,1 / 15
12.00 valuuta kursid
12.05 heliplaate
17.00 heliplaate
18.00 eestikeele tund, Leeni Ploompuu-Vesterinen
18.30 akordeonkvartett
18.59 ajanäit.-õiendus ja ilmateade
19.15 kõne
19.40 Toivo Oras, viiul
20.05 teatripala „Keskeytetyt pidot"
22.15—24.00 tantsum. restor. „Pörssi"

Stokholm 435,4 / 75 **Motala** 1348 / 30
17.30 ajaviitemuusikat
18.30 lastetund
19.00 heliplaate
20.00 sõnaline
21.00 kabaree
23.00 tantsumuusikat

Oslo 1083 / 75
14.00 heliplaate — 17.30 ork. kontsert rest. „Cecil" — 18.15 lastetund—19.15 rahvamuus. — 19.45 sõnaline — 21.00 ringh. ork. kontsert. Juh. Hugo Kramm — 23.05 Henrik Dahl, laule — 23.35 tantsumuus. helipl.

Riia 524,5 / 12
18.00 kontsert
19.30 ülek. rahvateatrist
22.30 tantsumuusikat

Kaunas 1935 / 7
18.00 sõnaline — 19.30 soolo — 20.35 õhtukontsert — 22.40 kontsert

Varssav 1411,8/158 **Katovice** 408/16
12.55 ajanäit.-õiend. ja Kraakovi fanf.
13.10 ülek. Lvovist
13.45 ja 15.45 heliplaate
16.50 ja 17.40 heliplaate
18.35 kontsert kahel klaveril
19.30 noorte kontsert, kahehäälelisi laule
20.35 heliplaate
21.15 ajaviitemuusikat. Juh. St.Nawrot. Sol. M. Fogg, bariton
23.10 mlle Rabcevicz, Chopini uvert.
23.50 tantsumuus. dancing „Adriast"

Heilsberg 276,5/75 *Königsberg* 217/0,9
12.15 põllumajand. raadio
12.40 ajaviitekontsert
14.05 lõunakontsert
17.15 noorte ettekandeid
17.45 puhkp. muusikat. Juhat. Felix Pravniczack
20.30 armastuse ahvikomöödia
21.05 operetimuus. Juh. Otto Selberg
23.10 teateid, — 1.30 tantsumuus.

Königswusterhausen 1635 / 75
13.00 ilmateade ja heliplaate
15.00 kontsert
15.50 lastetund
16.45 naine elukutses ja kunstis
17.30 pärastl.-kontsert
18.30 sõnaline
20.30 vaikne tund
21.00 lõbus õhtu
23.00 teateid, — 1.30 tantsumuusikat

Breslau 325 / 1,7 **Gleivitz** 253,4 / 5,6
13.00—15.00 lõunakontsert — 15.15 heliplaate — 16.55 ajaviiteromaane — 17.10 ajaviitemuusikat — 18.15 uusaasta taevas — 19.00 operet. muus. — 20.00 op. muusika järg — 20.40 kõne Goethest — 21.10 raadio potpourri — 22.10 lõbus raadio-revüü — 23.30 tantsumuusikat

Langenberg 472,4/17 **Köln** 227/1,7
11.15 inimene ja ilm
12.20 heliplaate
13.35 teateid ja heliplaate
14.05 lõunakonts. Juh. Wolf
15.35 nädallõpu konts.
16.50 lastetund
17.20 naised diplomaatidena
18.00 videvikukonts. Juh. J. Bosten. Sol. Egbert Grape, klaver

19.00 sõnaline
21.00 lõbus õhtu
23.05 teateid, — 1.00 öömuus.
1.00—2.00 öömuusikat

Stuttgart (Mühlacker) 360 1 / 75
11.00 heliplaate
12.35 kooliraadio
13.35 schrammel-trio
14.30 teateid, — 16.15 helipl.
16.15 noortetund
17.20 heliplaate
18.05 pärastl.-kontsert. Juh. Görlich. Sol. Emmy Stilling, klaver
19.40 kõne kaupmeestele
20.45 Ernst Ponto kõneleb
21.15 Joh. Straussi op. „Kuninganna pitsrätik"
23.50 tantsumuus.

Hamburg 372,2 / 1,7
12.00 heliplaate helifilmest
13.30 lõunakontsert
17.30 ajaviitekonts. Juh. José Eibenschütz
19.00 „kirju" eeskava
21.00 „Tingel-tangel", Hans Freundti kuuldem.
23.30 tantsumuus.

Viin 516,4 / 20
12.30 lõunakontsert
14.10 kontserdi järg
14.45 Richard Crooks, helipl.
16.25 heliplaate
17.30 Karl Wache oma teostest
18.00 rahvakontsert
20.35 Hans Duhan, laule
21.05 Charles Weinbergeri op. „Liblik"
23.15 tantsumuus.

Budapest 550,5 / 23
10.15 P. T. T. ork. konts.
13.00 kellamäng
13.05 Mánditsi ork. konts.
18.30 kontsert
22.20 jazzork. konts., tantsumuus.
23.30 kontsert

Bukarest 394,2 / 16
13.00 ja 14.00 heliplaate — 18.00 ja 19.10 Sibiciano ork. ajaviite ja rumeeniamuusikat — 20.40 heliplaate — 21.00 instrum. kvartett — 21.45 I. Sârbul, rumeenia laule — 22.05 Luca ork. rumeeniamuusikat

Moskva VZSPS 1304 / 100
(Vaata pühapäev.)

Pühap. 10. jaan.

Tallinn 296,1 / 10
9.55 jumalateenistuse ülekanne Jaani kirikust. Jutl. õp. *H. Kubu*
12.30 põllumajandusl. kõne
13.00 põllumajandusl. teateid
13.10 lõunakonts. *Juh. Ark. Krull*

17.10 „Vahitorni" Seltsi kõned
17.30 reklaami ja heliplaate

18.30 ajaviitemuus., helipl.
19.50 päevauudiseid
20.00 ilmateade ja ajanäitaja-õiendus
20.05 lugemistund
20.35 kontsert. Juh. *Ark. Krull*
22.00 moods. tantsumuus. helipl.

Millise nurga all peab asuma kõlakarp heliplaadiga

Kuna kõik elektrilised kõlakarbid ei ole tugevasti hoidja külge kinnitatud, siis võib nende nurk heliplaadi suhtes kergesti muutuda. Nõela ja heliplaadi vaheline nurk peab olema umbes 60°. Selle nurga muutmine halvendab ülekannet ehk rikub kiiresti plaadi.

Ka talvel peab antenni maandama

Talvel pole meil küll karta välgu hädaohtu, kuid siiski võivad tekkida eriliste atmosfääriliste seisukordade tõttu elektrilised lahendused, mis võivad saada aparaadile hädaohtlikuks. Kuigi see hädaoht kõrvaldatakse automaatselt töötava välgukaitsega, siiski on soovitav ka antenn maandada.

Vastuvõtjate iseloomustamine uue meetodi järele

Viimasel ajal on hakatud aparaate ära tähendama häälestusringide arvu järele. Harilikult lisatakse selle juure veel lampide arv. Selle uue süsteemi järele on ostjal kergem saada ettekujutust aparaadi omadustest. Mida rohkem häälestusahelaid on aparaadil, seda selektiivsem ta on. Nii näiteks on ühe häälestusringiga kolmelambilise vastuvõtja hääletugevus küllaldane, kuid selektiivsus jätab soovida.

Sama aparaat kahe häälestusringiga on juba setektiivsem, kuna kolme häälestusringiga vastuvõtja omab maksimaalse selektiivsuse hää hääletugevuse juures. Üksikuid ringe võib võrrelda sõeladega. Kui tahetakse hääd sorti jahu saada, siis peab ka seni sõeluma, kuni kõik jämedamad terad välja on puhastatud.

Heliseina õige asetus

Helisein pole mitte ainult dünaamiliste valjuhääldajate juures tähtis, vaid ta aitab ka elektromagnetiliste valjuhääldajate juures madalamaid toone paremini esile tuua. Seejuures tuleb silmas pidada, et valjuhääldajat ei tohi ümbritseda kastiga, kuna see mõjub halvasti ülekande peale. Loomulikult pääsevad kõige rohkem need helilained mõjule, mis valjuhääldaja esiküljest väljuvad. Kuid osa neist väljub ka tagaküljе kaudu ja neile peab võimaldama vaba „väljapääsu". Vastasel korral avaldavad nad tagasimõju membraanile, mis omakorda moondab ülekannet.

Telefunkeni ja Philipsi lähenemine

Juba aastaid kestnud halb vahekord mõlema firma vahel on nüüd lõpule jõudnud. Sõlmitud leping puudutab just eriti tehnilist külge ja patendiküsimust. Ka kavatsetakse juba lähemal ajal tüüpide arvu vähendada. See iseenesest aitab suuresti kaasa raadioarengule, kuna vähenevad tunduvalt valmistuskulud ja saadusi võib odavama hinnaga turule saata.

Kommunistlik salasaatja Austrias?

Viini postivalitsuse raadiokontrolljaam ja austria politsei lühilaine vastuvõtja leidsid, et nende aparaadid märgivad aegajalt müstilisi märke, mis morsetähestikku ei kuulu. Oletades, et seal töötab üks tundmatu saatja ning omal käel annab teateid edasi, alustasid postivalitsuse insenerid ja politsei otsimist. Mõõtmised juhtisid Badeni, Viini lähedale, kust leitigi saatja hotell Bellevuest.

Keegi noor näitleja külastab Felix Bressarti. Bressart võtab laekast laskeriista ja näitab külalisele.

„See on haruldane, vana revolver," ütleb Bressart, „ta on pärit vanast roomaajast."

„Aga vanad roomlased ei tunnudki veel revolvreid," arvab noor näitleja.

„Seepärast," vastab Bressart, „ongi see revolver haruldane."

—

„Härra oober, tass sigurita kohvi!"
„Kahetsen, härra, puhast vett ei anta."

Täiendatud 4-lamb. varivõrelambiga patarei-vastuvõtja montaazh-plaan

(Aparaadi ehituskirjeldus ilmus „Raadios“ nr. 53 ja 54)

4-lamb. varivõre vastuvõtja II.

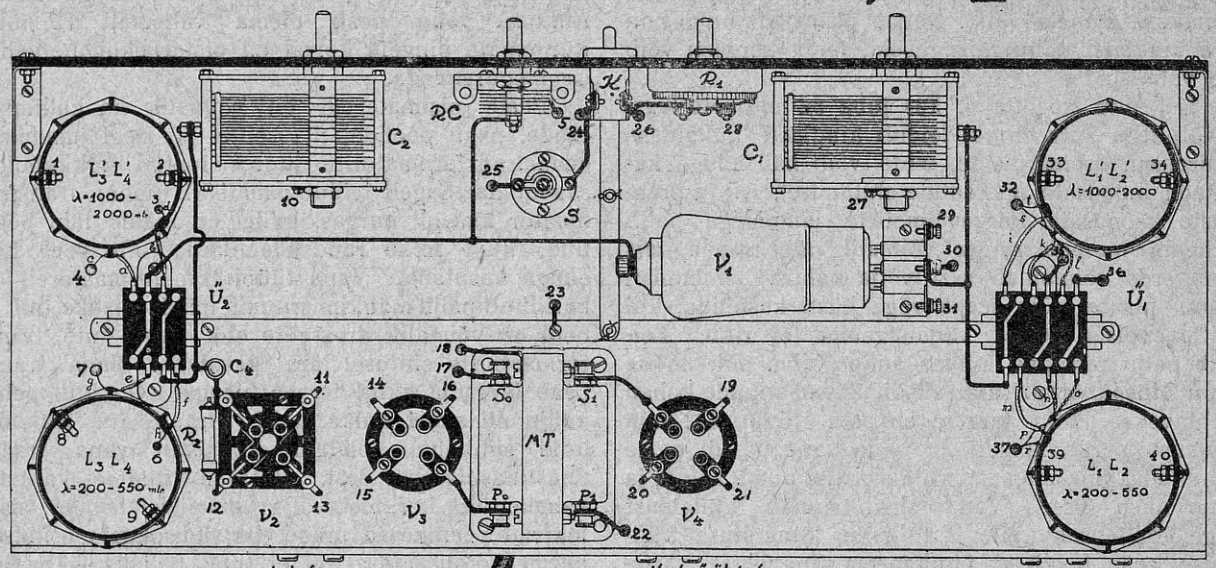

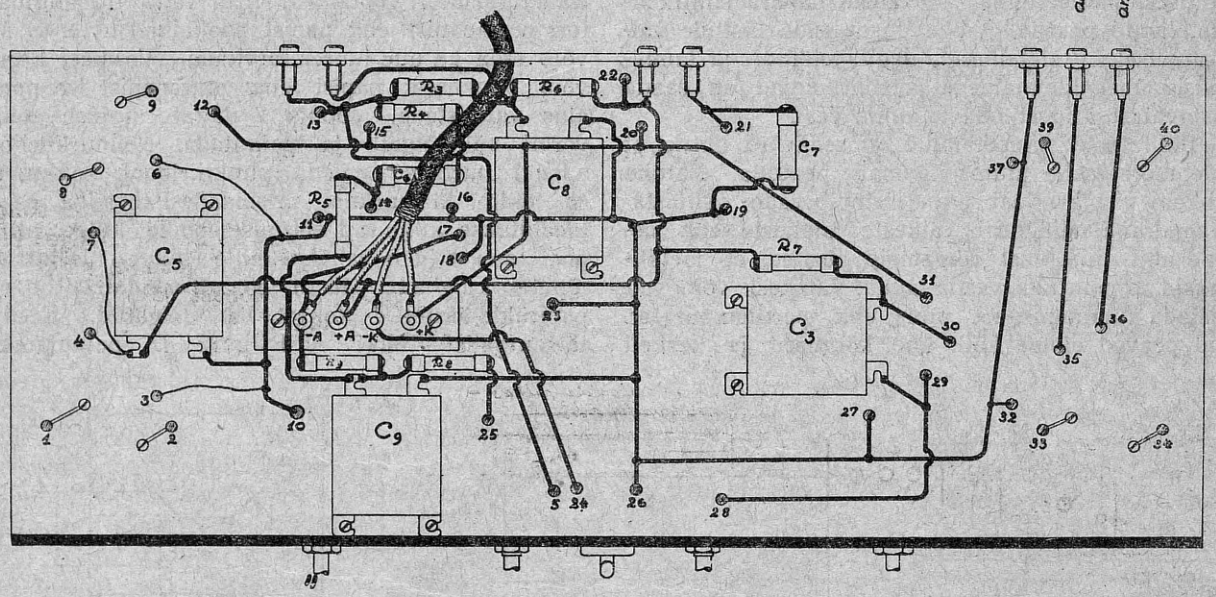

Käesoleva aparaadi

montaazh-plaan

loomulikus suuruses
ilmub lähematel päevadel

on saada **„RAADIO“ talitusest.**

Hind 50 senti.

Praktilisi näpunäiteid amatööridele

Nii mõnigi iseehitaja on pidanud puht majanduslikel põhjusil loobuma aparaadi ehitusest ehk vähemalt selle lükkama edasi pikema aja peale. Ühest küljest lähevad suuremad üksikosad, nagu transformaatorid, pöörkondensaatorid, lambid jne. kalliks; teisest küljest teevad ülejäänud pisiosad kenakese summa välja. Nende pisiasjade hulgas on aga kindlasti palju niisuguseid, mida kergesti võib ise valmistada.

Kogenud iseehitajal, kes juba on mitmete vastuvõtjatega katsetanud, leidub kindlasti küllaldase suurusega isoleerplaate, mida võib hää eduga kasutada moodsate aparaatide ehitamisel. On ju praeguste moodsate kõrgevõimeliste lampidega palju vähema lampidearvuga võimalik läbi saada, mis omakorda võimaldab vastuvõtja mahu vähendamist. Vanu plaate võib seega väga hästi kasutada, kui mitte endised augud väljanägemist ei riku. Leidub palju retsepte, kuidas auke vaha ehk mõne muu ainega täita, kuid siiski jäävad aukude kohad nähtavaks. Palju targem on osta 1,5 kuni 2 mm paksust pertinaxplaati ja seda vana plaadi peale kinnitada. Siis alles märgitakse ära uued augud ja puuritakse sisse. Vana plaat annab küllaldast tuge kondensaatoreile ja lülijaile, kuna ilusa välimuse eest hoolitseb õhukene pertinaxplaat, varjates ära kõiki defekte.

Väikesi isoleeraine tükikesi jääb alati aparaadi ehitusest järele, mida võib kasutada ära siliithoidjate, lambi pesade ja ühenduspukside liistude valmistamiseks. Metallosad, nagu telefoni- ja lambipuksid ühes klemmidega ja siliithoidjad on saada vastavatest äridest odava hinna eest.

Siliitaluste valmistamine on sedavõrd lihtne, et pole mõtet selle juures ligemalt peatuda. Natuke rohkem vaeva nõuab juba lambipesade valmistamine, kuna neid peab väikeste jalakeste ehk liistude abil aluslauast kõrgemale tõstma, et metallpuksid ei puutuks vastu lauda. Jalakesi võib valmistada ümmargusest puu- ehk pertinaxpulgast. Nad peavad olema kõik ühe kõrgused ja keskelt läbi puuritud, et ühe kruvi abil kinnitada aluslaua ja lambipesa külge. Vähem vaeva on liistude valmistamisega, milliseid tehakse kaks tükki kummagi külje jaoks üks ja puuritakse montaažkruvide jaoks otsadest läbi. Joon. 1 a) ja b) on antud lambipesa ja liistude mõõdud. Metallpuksiide külge kinnitatakse pika hülsiga kaabelkingad, mille abil on kerge teha vastavaid ühendusi.

Suurema raskusteta võib valmistada ka patareiühenduste ja antenn-maaühenduste liiste. 4 kuni 6 mm paksusest isoleerplaadist lõigatakse vastava pikkusega ja 10 kuni 12 mm laiusega ribad. Aukude vahe peab olema vähemalt 15 mm. Kõrgemate pingete korral on otstarbekohane vahet isegi suurendada.

Peale pisimaterjali on võimalik ka kallimate osade, nagu poolide, drosselite ja isegi madalsagedustransformaatorite juures teatud kokkuhoidu saavutada. Sageli leidub amatööril mõni transformaator kusagil nurgas, millel on mähis läbi põlenud, kuid mille raudsüdamikku võib veel hää eduga kasutada. Vana tüüpi transformaatoreil on harilikult palju mähkimisruumi mähise jaoks, nii et neid on võimalik drosselite ehk isegi uute transformaatorite ehitusel ära kasutada. Vana traadi peab lõikama katki terava noaga. On küll vahel kahju nii suurt hulka kallist traati ära rikkuda, kuid siinkohal hoiatame tungivalt vana traadi uuestikasutamise eest. Peenike traat ei kannata kahekordset kerimist välja; emailisolatsiooni sisse tekivad peenikesed praod ehk siidisolatsioon libiseb mitmest kohast ära, nii et traat paljaks jääb. Sellised paljad kohad võivad uue transformaatori kerimisel sattuda kokku ja vähendada tunduvalt transformaatori töötamist. Kui vana transformaatori presspanist ehk papist poolialus on terve, siis võib teda ka uue juures tarvitada. Vastasel korral võib õhukesest papist ehk presspanist ise poolialus valmistada. Joonis 2 näitab, kuidas sellist vormi väljalõigata ja painutada. Nelinurkne osa a b c d murtakse mööda punktiirjoont kokku, nii et tekib täisnurkne prisma. Paberriba e f g h kleebitakse külje c d sisemise poole külge, nii et pool temast jääb vabaks, mille külge kleebitakse lõpuks külg a b. Nagu joon. 2 näidatud, on see papitükk äärtel 4 kohast läbi lõigatud. Need 8 täisnurgalist tükki A, B kuni H painutatakse punktiirjoone järele üles ja annavad niiviisi otsaflansile nõuetava tugevuse. Flansid valmistatakse tugevamast joonestuspaberist. Nad on ruudukujulised (joon. 3) ja keskel lõhestatud väljalõikega. Flansid lükatakse ettevaatlikult poolialuse peale, kusjuures A, B, C jne. peab seks ajaks tagasi

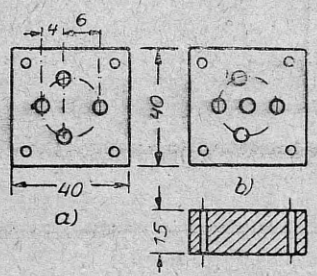

Joon 1

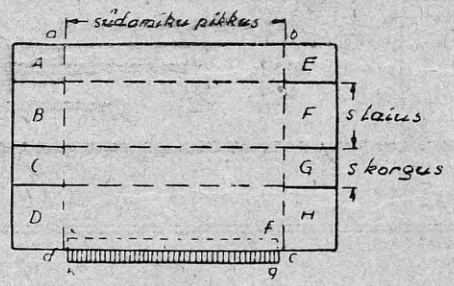

Joon 2

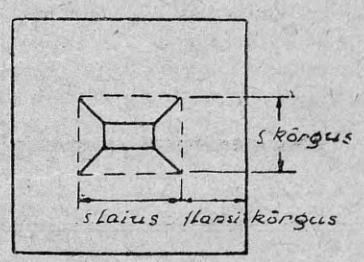

Joon 3

painutama ja kleebitakse siis viimaste külge kinni.

Kui poolialus on kuivanud, siis võib alustada kerimiseda. Enne peab aga muretsema tarviliku kerimisseade. Kuna selline seadeldis pole mitte ainult transformaatori mähkimise juures tarvilik, vaid teda võib ka silinderpoolide, kõrgesagedusdrosselite ja teiste sarnaste asjade juures tarvitada, siis tasub tema valmistamine end täiesti ära.

Kerimisseadeldis koosneb kahest osast: poolialuse hoidepukist ja ringiajavast mehhanismist,

Kui vint on teljele peale lõigatud, siis võib kogu seadeldist hakata kokku panema. Esiteks keerutatakse mutter M_1, kuni vindi lõpuni telje peale. Siis asetatakse teljele seib S, torgatakse telg läbi vasakpoolse laagri ja kinnitatakse teisest otsast mutri M_2 ja seibi S_2 abil. Telje teine ots pistetakse läbi laagerpuksi ja kruvitakse siis vinkli külge kinni.

Et üksikuid poolialuseid telje peale kinnitada, selleks kasutatakse erilisi puuvorme, mis peavad

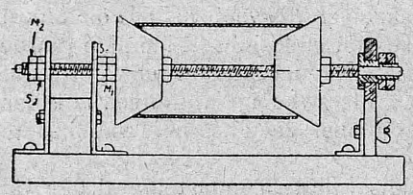

Joon 4

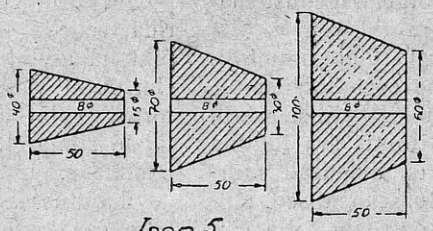

Joon 5

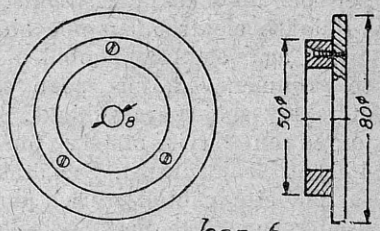

Joon 6

milleks võib kasutada käsipuurmasinat. Hoidepukk on kinnitatud 200 × 60 mm ja vähemalt 20 mm paksusele aluslauale. Aluslaua mõlemi otsa peale, 140 mm üksteisest eemal, on kaks tugevat nurktuge monteeritud. Nad on valmistatud 2 mm paksusest valgevaseplekist, mis on käesoleval juhul küllaldase tugevusega. 16 kuni 20 mm laiustest ja 80 mm pikkustest ribadest painutatakse nurktugi, mille kõrgus on 60 mm. Lühema otsa sisse puuritakse kaks auku kinnituskruvide jaoks. Augud, mille läbi telg asetatakse, peavad täpselt ühe kõrgusel olema. Aukude läbimõõt on 8 mm.

Nagu joon. 4 näha, on vasakpoolne laager palju laiem ja tugevam. Vastavat tugevust saadakse sel teel, et asetatakse kahe vaskvinkli vahele 50 mm laiune puutükk ja kinnitatakse esimestega vastava kruvi abil.

Et telg vasakpoolsest laagrist ainult läbi on pistetud ja lahtiselt vinklite vahel asub, siis peab parempoolse laagri hõõrumist võimalikult vähendama, kuna muidu võib telg tiirlemise ajal seisma jääda ja mähkimiskeha paigast libiseda. Selleks peab parempoolse vinkli teljeauku asetama korraliku laagerpuksi. See laager peab ka telje sihis liikuv olema, nii et telje üks ots vabaks jääb ja võimalik on poolialust laagrite vahele asetada. Joon. 4 on selgesti näha, kuidas seda läbi viia, ilma et laager oma tugevusest midagi kaotaks. Metallplaat, milles asub vastav laagerpuks, on kinnitatud kahe tiivkruviga 20 mm laiuse vinkli külge, kuna viimane on kinnitatud aluslaua külge. Mutrite avades võib laagrit eemaldada, nii et telje ots vabaks jääb.

Telje materjaliks on 8 mm läbimõõduga ja 200 mm pikkune valgevase pulk. Telje mõlemale otsale tuleb lõigata vint ja nimelt ühele otsale 130 mm ja teisele 20 mm pikkuselt. Enne vindilõikamist peab telje mõlemad otsad 6 mm peale peenemaks treima. Üks ots läheb parempoolsesse laagerpuksi, kuna teine on tarvilik puurmasina ühendamiseks teljega.

asuma teljel teatud kaugusel üksteisest ja seal olema tugevasti kinnitatud. Joon 5 on kujutatud niisugused puuvormid, milliseid võib treieri juures valmistada lasta. Silindrikujuliste poolialuste jaoks tarvitatakse koonusekujulisi puutükke, kuna transformaatorite ja raudsüdamikuga drosselite poolialuste mähkimisel peab kasutama tömppüramiidikujulisi puuvorme.

On soovitav ka pooliflansidele erilist tuge ette näha. Keritakse ju peenikest traati kiht-kihi peale, mis pooli otsade juures rõhub flanside peale. Joon. 6 on kujutatud lihtsad puuringid vaates ja lõikes, milliseid on väga otstarbekohane kasutada

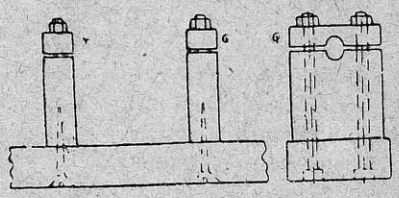

Joon 7

flanside toetamiseks. Üks puuketas valmistatakse 4 mm paksusest vineerist ja puuritakse keskelt läbi. Selle ketta peale kinnitatakse puukruvidega 50 kuni 7 mm läbimõõduga puuring. Puuketas asetatakse teljele ja kinnitatakse sinna peale nii, et puuring suruks vastu pooliflansi. Nüüd pole enam kartust, et pooliflansid ära painduvad, ehk kerimise juures paigast liiguvad.

Puurmasina hoidepukki on lihtne valmistada. Puurmasin kinnitatakse kahest kohast ning kinnituslaagrid peavad olema täpselt ühel kõrgusel kerimisseadeldise teljega. Laagrid on valmistatud 20 mm paksusest puust ja on kinnitatud 300× ×60×20 mm suurusega alusele. Joon 7 annab küllaldaselt selge pildi, nii et lähem seletus oleks ülearune.

Milline on moodsa suursaatja jahutusseadeldis?

Iga raadiojaam kujutab teatavasti endast seadeldist, mis hariliku valgustusvoolu muudab ümber kiirelt sihtimuutvaks vahelduvvooluks, ehk n. n. kõrgesagedusvooluks, mis siis antenni kaudu välja saadetakse. Näiteks Berliini uues suursaatjas muudetakse 50-perioodiline vahelduvvool ümber kõrgesageduslikuks vooluks, mille sagedus on 760 000 perioodi ühes sekundis. Sellist kõrget sagedust saavutatakse elektroonlampide abil.

Et aga elektroonlambid energia ümbermuutmisel kuumenevad, siis peab selle eest hoolitsema, et tekkiv soojus ära juhitaks. 150-kilovatilise saatja juures on tarvis näiteks ühes tunnis ära juhtida 400 000 soojusüksust. Seepärast on moodsail suursaatjail ette nähtud erilised jahutusseadeldised, millised sarnanevad diiselmootorite omadele. Ka siin näeme jahutustorni, sooja- ja külmaveepumpa, jahutustorustikku jne.

Vahe seisab ainult selles, et siin kaevust tulevat vett ei juhita otsekohe lampidesse. Seeläbi hoitakse ära katlakivisarnase kihi tekkimine. Lampide jahutamine sünnib destilleeritud veega, mis tsirkuleerib täiesti kinnises ringis, et hoida ära auramist. Alles seda jahutatakse hariliku kaevuveega. Jahutamine sünnib n. n. vastuvoolu-jahutajas, mis koosneb suurest vasknõust, mille sisse on ehitatud torustik. Soojenenud kaevuvesi juhitakse sellest torustikust jahutustorni, kus ta tilkhaaval alla langedes õhuga kokku puutub ning jahtub.

Et elektroonlampide juures tarvitatavat kõrgepinget (üle 10 000 voldi) maa suhtes hästi isoleerida, selleks tehakse jahutusveetorustik võimalikult pikk ja asetatakse spiraalikujuliselt lampide juurde. Harilikult valmistatakse nad kummi- ehk portselantorust ja torkavad otsekohe igale suursaatja külastajale silma. Eksikombel peetakse neid vahel saatepoolideks.

Jahutusseadeldis kujutab endast ainult ühe väikese osa kogu suursaatja aparatuurist. Kuid isegi see väike osa nõuab küllalt palju tehnilisi kaalutlusi. Kui vaadelda suursaatjat kui tervikut, siis vast selgub, kui palju teadmisi ja kogemusi peab omama, et saavutada rahuldavaid resultaate.

T. Pd.

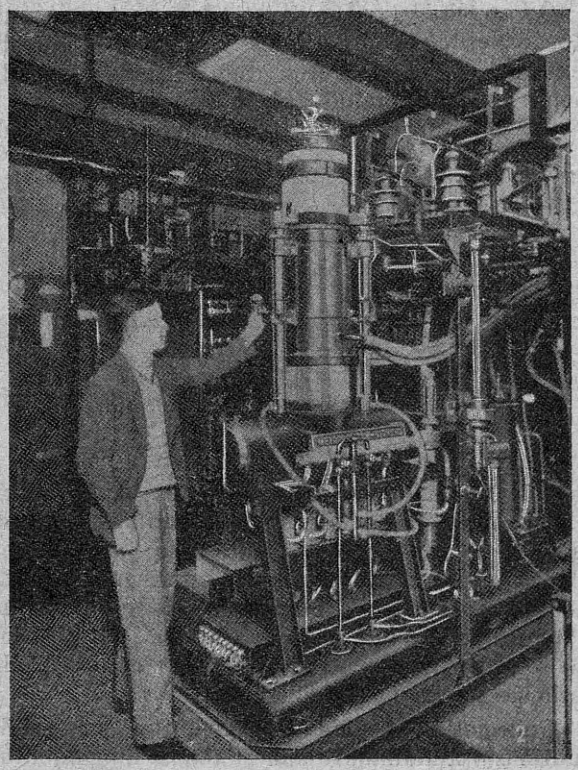

Rugby 500 kW-saatelamp

Suurim saatelamp ilmas, mis on tarvitusele võetud Rugby postisaatjas Inglismaal. Tema võimsus on 5000 korda suurem, kui hariliku vastuvõtulambi oma. Hõõgniidi emissioon tekitab 160 amperi juures 300.000 biljoni elektrooni sekundis

USA vähendab suursaatjate arvu

Ainult 20 saatjat kuni 50 kW

Peaaegu juba aasta on Ühendriiges käimas võitlus saatejaamade võimsuse suurendamise pärast. Kogu maaala on 1927. a. raadioseaduse põhjal jaotatud viide saatevöösse rahvatiheduse ning teiste tegurite andmeil. Igal piirkonnal on kaheksa „cleared channels“, see tähendab, ringhäälingule ametlikult määratud lainet. Majandusolude pärast on uute saatjate avamislube 1930. a. ainult 60 antud (2700 palvekirjast võeti vastu 10!); siiski näitab see arv kõige paremini kui vajalik on seal iga laine kasutamine.

Raadiosaatjate võimsuse määras Federal Radio Commission Ühendriiges 50 kW. Seni on see vabaks antud ainult ühele saatjale ja nimelt „General Electric in Schenectady“. Seitse kaugemal seisvat raadiojaama tohivad 25 kuni 50 kW ainult „katsete otstarbeks“ töötada.

Nüüd otsustas Radio Commission, tehniliste ja korralduskatsete tulemusena, lubada igale piirkonnale neli saatjat, s. t. üldiselt 20 saatjat 50 kW võimsusega. See on näide sellest, kui ettevaatlik ollakse praegu isegi Ühendriiges võimsuse suurendamisega ning saatjate arvuga.

Raadio-esperanto Jaapanis

Osaka raadiojaam korraldas möödunud suvel esperantokursuse, mis äratas tähelepanu oma rekordilise osavõtjate arvuga. Esimene väljaanne (8000 eksempl.) kasutatavast õpiraamatust oli varsti läbi müüdud, nii et anti välja veel teine ja kolmas trükk. Kokku osteti seda raamatut raadiokuulajate poolt 20 000 eksemplari.

Pisut meelelahutust

Astronoomiline mõistatus nr. 9.

Mida loeme siit jooniselt?

Lugemistund

Lauco Huur kannab kolme hääle peal ette Lanku Sassi humoreski „Klaveriklahvidega bajaan"

Mis kostab selle peale jooksvahaige rauk

— Täitsa tutser mehed need Hugo Laur ja Averostshenko — ajavad vana inimesegi naerma. Mede moodsa ilukirjanduse stiitis: „Vuntsid mehed need ringhäälingu omad."

kuldne noorus

— Biurbärtha jättis maha, eksamil kukkusin seitsmendat korda läbi, „vana" ei saada enam raha, kõrtsis ei ole juba kolm päeva saanud käia — mmõh... ja selle peale teevad nad veel nalja — lausa kurat mustikas.

Mõistatuse nr. 6 lahendus.

Ämbliku võrgu sirged niidid näitavad vastavate tähtede gruppide peale. Alates lugemist kõige lühemast kuni kõige pikema niidini saame järgmise nooruse laulu:

Kuhu jäänud noore aega?
Sinililled siseje,
Valgelillede vahele,
Kullerkupu keske'elle —
Sinna jäänud noore aega.

Lahendus mõistatusele nr. 8.

Pildi-raami sisemine ring, näitab missuguste alusmärkidega varustatud tähtede kogud tuleb järjekorras lugeda. Mõistatust õieti lahendades, saame järgmise J. Oro luuletise. (Tähekogud lugeda paremalt-vasakule).

Üle lume, lagedale viib meid jõulu rõõmus tee,
tee viib orust mägedele, üle külmetanud vee.

Uhke kuuse tuppa toome jõulurõõmuks lastele.
Tuju lõbusama loome, jõulutuju kõigile.

Särab kuusk ja särab tuba, lapsed rõõmsad kuuse ees.
Kuulge, kuulge, tuleb juba, lastesõber jõulumees!

X.

Sõnalised ettekanded

Lastetundide kõige kirglisem kuulaja härra Punamütsike.

Prof. Zaracicero kõneleb teemil: Päikese plekkide mõju transsententaal idealismile, vaadatuna marxismi seisukohalt.

Autoklubis haletsetakse dr. Ilusat; keegi kolleeg küsib osavõtlikult: „Kuulsin praegu, et sinu abikaasaga oli eila juhtunud autoõnnetus. Loodetavasti ei juhtunud midagi kardetavat?"

„Ei midagi tähelepanuväärt," vastab kolleeg, „mõlemad kaotasid ainult natuke värvi."

—

Kui Karl Zuckmeyer veel polnud jõudnud kuulsusele, külastas ta oma sõpra: „Tead, hirmus tähtis asi! Mul on tarvis 4 krooni 90 senti." — „Mispärast siis 4 krooni 90 senti," küsis sõber, „ja kohe mitte 5 krooni?"

Zuckmeyer avas oma rahatasku: „Vaata, 10 senti mul juba on!"

—

Keegi ajakirjanik küsib Jakob Wassermannilt: „Mis mõtlete teie abielust?" „Abielu on mõistatus," vastab luuletaja. „Kuidas nii? Mis teie sellega mõtlete?" tahab ajakirjanik lähemalt teada saada. „Lahendus on raske", ütleb Wassermann.

Mihkel Kilu uusaasta õnne valamas

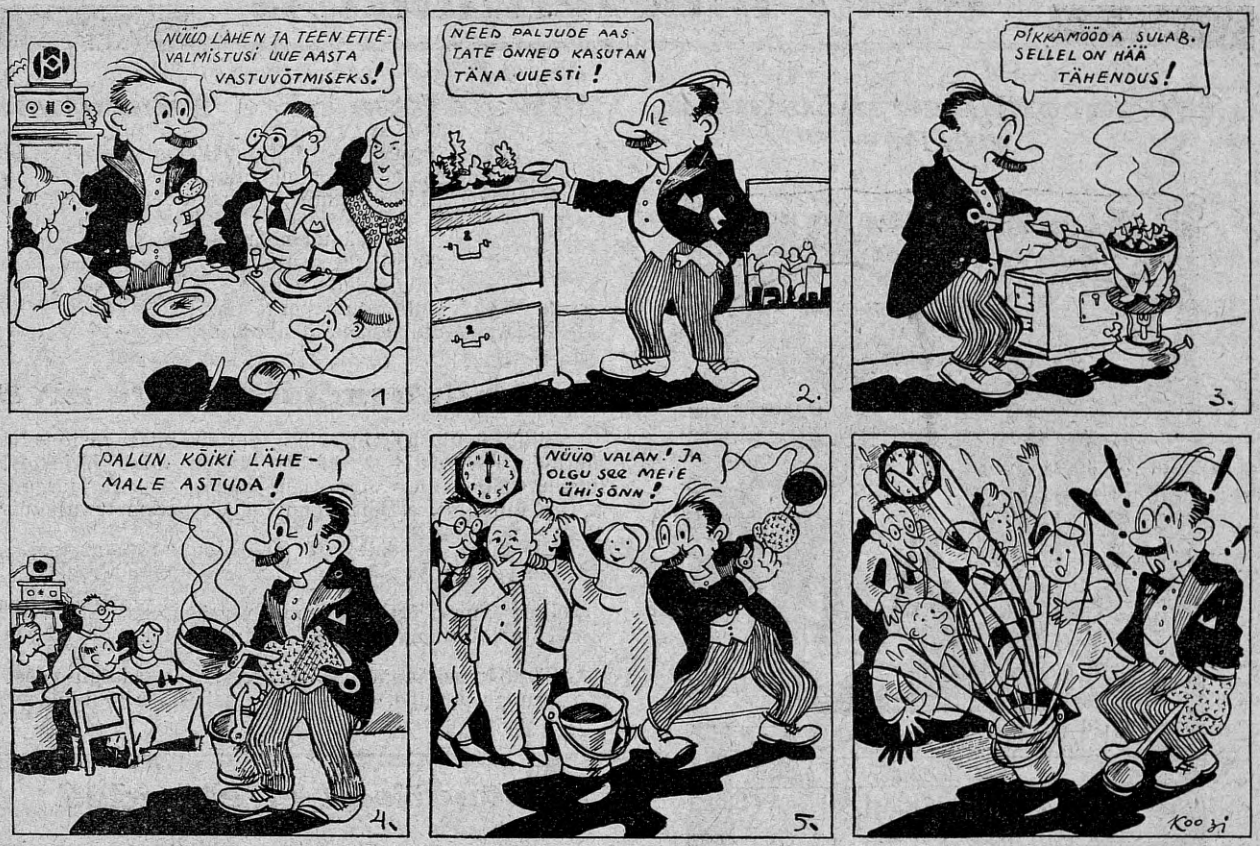

Lühikesi teateid

Indohiina lühilainesaatja

Prantsuse-Indohiina pealinnas on pandud töötama uus lühilainesaatja „Radio-Saigon“ lainel 25,465 m, võimsusega 12 kW. Selle saatja kõrval töötab veel teine saatja sama nime all, kuid lainel 49,05 m, antennivõimsus 1 kW. Mõlemate jaamade saateajad on: 14.30 kontsert, 16.00 heliplaate ja teateid ja 17.15 orkestrimuusikat. Mõlemad jaamad on Saigonis „Compagnie Indochinoise de Radiophonie“ teenistuses.

Leipzigi vastuvõtt Uuel Meremaal

Mõne aja eest sai Kesk-Saksa ringhäälingute ühing Uuelt Meremaalt ühel ajal kolm kirja ja nimelt Wairarapast, Cromwellist ja Waihapost. Kirjutajad teatavad üksmeelselt, et neil Leipzigi saatekava 21. ja 28. septembri vahel on olnud väga hästi kuulda. Teatatakse ainult neist ülekandeist, mis üle Leipzigi saatja on läinud. Võrdlus Uue Meremaa andmete ja Leipzigi saatekava vahel tõendab, et Leipzigi laine teisel pool maakera on kuulda. Vastuvõtt sünnib seal meie kellaaja järgi õhtul kella 8 ja 9 vahel, neil aga hommikul kella 6 ja 7 vahel, see on päikese tõusu ajal.

Rooma ooperite ülekandeid

Praegu sõlmitakse Roomas lepinguid välismaade ringhäälinguühingutega ooperite ülekannete asjus. 2. jõulupühal hakkas Rooma kuninglikus ooperis ooperite ajajärk, mis Rooma saatejaama kaudu üle kantakse. Muuseas kantakse üle ka kaks uut ooperit: Alfred Casella „Donna serpente“, komponisti isiklikul juhatusel, ja Primo Riccitelli „Madonna Oretta“. Hilisem uudis Roomale on Pizzetti „Debora e Jaele“. Tähelepanuväärt on asjaolu, et peale „Meisterlauljate“, mis juba mineval aastal oli ettekandes, repertuaaris ühtki teist saksa ooperit ei ole. Rooma muutub itaalia ooperi suurlinnaks. Ettekandele tulevad järgmised ooperid: „Norma“ (arvatavasti avamisettekanne), „Fedora“, „Tütarlaps idast“, „Franceska da Rimini“, „Tosca“, „Traviata“, „Bohéme“, „Sevilla habemeajaja“.

Raadio kiriku teenistuses

Paavst Pius XI kavatseb oma nuntsiustele, piiskopele jne. jagada välja raadioaparaate. Kui see kavatsus teostub, siis hakkab Vatikan saatma erilise shifriga teateid ja juhtnööre juhtivaile kirikuisadele.

Katkendiline ülekanne

Katkendilise ülekande põhjused on väga mitmesugused. Enamail juhtudel on süüdi valesti valitud võre-eelpinge, ehk ka vale anoodpinge. Patareivastuvõtjate juures on häälekõla halvenemine seotud anoodpatarei vananemisega. Kui patarei pole veel täiesti tühi, siis aitab 2 kuni 4 μF plokkkondensaatori lülimisest paralleelselt patareile. Ka päris uue patarei juures on võimalik selle meetodi abil kõlavärvi parandada.

Lampide välismetalliseerimise otstarb

Varem praktiseeriti välismetalliseerimist ainult varivõrelampide juures. Viimasel ajal on aga seda hakatud hääde tagajärgedega ka kõikide teiste lampide juures tarvitama. Välismetalliseerimine seisab teatavasti selles, et lambi välispind kaetakse metalli korraga, mis harilike patareilampide korral ühendatakse hõõgniidi stekeriga, kuna vahelduvvoolu lampide puhul katoodstekeriga. Seega saavutatakse teatud kaitse välistele mõjudele. Nii tekitavad mittemetalliseeritud lambid, mis on võrgutransformaatori lähedusse asetatud, erilist segavat tooni, mis on tingitud transformaatori puistevälja mõjust lambi elektroodidele.

Kõrgesagedus-varivõrelampide juures maandatakse välismetaliseerimise abil kapatsiliivselt ka sisemine metalli kord. Seega tehakse sisemise metallikorra läbi tekitatud ebasoovitavad sidestused kahjutuks. Peale selle vähendatakse veelgi võre ja anoodi vahelist mahtuvust, kuigi ta nii-kui nii on varivõrelampide erilise konstruktsiooni tõttu väike.

Loomulikult ei tee välismetalliseerimine vastuvõtja kapseldamise üleliigseks, kuid siiski pole seda tarvis nii piinliku hoolega läbi viia. On tehtud kindlaks, et puudulikult kapseldatud aparaadid, mis vanade lampidega hääd vastuvõttu ei annud, palju paremini töötama hakkasid, kui tarvitusele võeti välismetaliseeritud lambid.

„Via Radio-Vatikan"

Sageli tuleb kuulajate ringkonnast küsimus: Millal võib kord Vatikan saatjat hakata kuulama? Küsimus on esitatud seepärast, et paljud on huvitatud katoliku kiriku pealinnast ning — millest pühalikel tundidel räägitakse.

Nüüd ei olnud Vatikansaatjat kuulda pikemat aega. Ta vaikis mingisuguste muudatuste pärast. Mõeldi: esimesed tagajärjed olid hääd — nüüd rakendatakse saatja otsekohesesse ühendusse terve ilma piiskopidega, mis oleks Vatikanile arusaadav vajadus.

Saatejaam „Radio-Vatikan" hakkavat Itaaliast tulevate teadete järele tõsiselt tööle. Ta ei anna nüüdsest peale edasi ainult ametlikke raadiotelegramme, vaid ka publiku soovil eratelegramme. Nii on astutud otsekohesesse ühendusse järgmiste riikidega: Algeria, Azorid, Belgia, Bulgaria, Kanaaria saared, Tshehhoslovakkia, Taani, Eesti, Feröeri saared, Soome, Prantsusemaa, Saksamaa, Suur-Britannia, Iirimaa, Islandi, Läti, Leedu, Luxenburgi, Marokko, Portugal, Rumeenia, Euroopa, Vene, Hispaania, Shveits ja Ungari. Raadiotelegrammid antakse edasi rahvusvahelise telegrafi eeskirjade järele ning sama hinna eest kui harilikud telegrammid. Telegramme ei võeta mitte vastu telegrafiametis, vaid San Tamaso tornis. Valitsuse soov on aga ka neid telegramme edaspidi harilikul viisil hakata vastu võtma.

Nii siis, ei ole Vatikanisaatja kaugeltki see, mis paljud usklikud katoliiklased lootsid.

Igatseti Peetrilinna saatjalt igapäev teatud kella ajal kuulda õnnistust, mis mõne uskliku pühalikku meeleollu oleks suigutanud. Selle asemel on Vatikani saatja teadetevahetamise teenistuses, mis on igatahes tasuvam, kui õnnistuste jagamine.

Tartu saatejaama kuuldavus.

Tartu saatja juhataja ins. E. Mägi palub järgmist avaldada:

Raadio Nr. 52-s kirjutab E. N., et Tartu hakkas huugamise asemel vurisema.

Sel puhul lubage teatada, et vahepeal andmeid kogudes Lõuna- kui ka Põhja-Eestist nimelt: Petserist, Võrust, Valgast, Mõisakülast, Pärnust, Tallinnast ja Narvast selgub, et Tartu saatejaam neis punktides on täiesti puhtalt kuulda ilma mingisuguse vurina või vileta, samuti ei olla praegusel Tartu lainel neis punktides mingisuguseid segamisi teiste jaamade poolt. Samasugused andmed on ka Tartu lähemast ümbrusest ning ka Tarvastust.

Seetõttu, kui Viljandis on kuulda mingisugune kaasaskäiv vurin Tartu saatejaama lainel, siis peab seda seletama mingisuguse kohaliku iseloomuga tekkinud vurinaga. Sest ei saa olla olukorda, et kui jaamal on vurin sees, siis seda ainult ühes kohas kuuldakse, kuna teistes kohtades seda üldse ei ole märgata.

Toimetuse kirjakast

H. K. Koksverest. Teie teadete eest täname. Praegune olukord ei ole küll kiiduväärt, kuid nii pessimist ei maksa ka olla.

Mikk á Ella. Kahjuks ei saa Teie kirjutist kasutada. Sisult nõrk. Vast edaspidi katsute millegi muuga.

Varivõre Pärnust. Soovitame endale muretseda R. Neudorfi „Raadio käsiraamatu", millest leiate tarvilikud seletused.

Raadiojänes nr. 107728. Palume toimetust oma kaastöödega mitte üle uputada. Olete vist kogu pühade aja sulge piinanud.

Raadio tööstus, mis asus enne Hobuse tän. 10,
asub nüüd Viru t. 14-2a.
Võtan vastu uute aparaatide ehitusi, samuti vanade ümberehitusi võrgu ja ka patareide peale. Teen igasuguseid parandustöid raadio alal, nagu peatelefonide, valjuhääldajate jne. **Töö kiire ja korralik.**

Väljaandja: *Üleriikline Eesti Raadioühing*
Vastutav toimetaja: Dr. *H. Mäe*

Tellige „Raadio“ aasta peale, sest aastatellijad saavad tasuta ilmunud aparaatide ehituskirjelduse montaash-plaanid loomulikus suuruses.

Kas Teie olete juba tellinud uueks aastaks raadioasjanduse ajakirja „Raadio“

Kui ei, siis tehke seda kohe, et ajakirja saatmises vahet ei tuleks!

SISUKS: kodu- ja välismaa raadioasjanduse päevaküsimused ja uudised, ringhäälingute tegevuse kirjeldused, raadiokuulajate päevamured, saatekava kriiitika, ringhäälingus ettekantavate ooperite ja tähtsamate loengute sisu kokkuvõtted, raadiotehnilised artiklid, aparaatide, akkulaadijate, valjuhääldajate jne. ehituskirjeldused ühes ehitusskeemide ja eelarvetega, praktilisi näpunäiteid ja tulusaid nõuandeid aparaatide käsitamiseks ja nende vigade kõrvaldamiseks ning ärahoidmiseks, tehniline kirjakast, ***iganädalased kodu- ja väljamaade saatejaamade saatekavad,*** jaamade lainepikkused ja võimsused, lugejate nurk, vested, jutud, naljad, rikkalikult pilte, karrikatuure, joonistusi jne.

Raadio vastutavaks toimetajaks on Dr. phil. et rer. pol. Hjalmar Mäe ja tegevtoimetajaks stud. ing. Valentin Trofimof, kuna ajakirja tehnilise osa toimetamine sünnib dipl. ing. F. Olbrei kaastegevusel.

Raadio tehnilise osa alalisiks kaastöölisiks on pea kõik Eesti tuntuimad raadio-eriteadlased, nagu F. Olbrei, R. Neudorf, H. Enok, L. Stürmer, E. Davidov j. t.

Raadio ilmub igal reedel ja on laupäeval ka kõige kaugemas maanurgas müügil.

Raadio tellimishind on:

12 kuu peale . . .	Kr. 4.50
6 „ „ . . .	„ 2.40
3 „ „ . . .	„ 1.20

Tellida saab igast postiasutusest, raadioärist ja talitusest. Üksiknumbri hind: harilik number 10 s. Suuremad ja lisadega numbrid suuruse järele 15—20 senti.

Üksiknumbrid müügil ajalehemüüjate juures, raudtee raamatukappides ja raadioärides üle maa.

Toimetuse ja talituse aadress: **Tallinn — Eteka Lai 41.**

Kuuleb, või ei kuule?

Miks ei kuule, millal kuuleb, kuidas kuuleb. Need on raadiokuulaja küsimused. Vastab nendele

Raamat on 320 leheküljeline, 150 joonisega. Hind 3 krooni ühes saatekuludega. Tellida saab ajakirja „Raadio“ talitusest, Tallinn, Lai 41, kusjuures raamatu hind tuleb ette saata kas rahas või postmarkides.

Ajakirja **„Raadio“** kirjastusel ilmus trükist

R. Neudorf'i

Raadio käsiraamat,

mille kohta kirjutab dipl. ins. F. Olbrei oma soovitussõnas muuseas:

„Lõpetades stud. ing. R. Neudorfi ilmumisel oleva raadio käsiraamatu läbivaatamise, pean sügava rahulolemisega tunnistama, et autor on suutnud oma raamatus pakkuda sisuliselt parimat, mida võiks vajada raadioharrastaja.

Säärast materjali raadioharrastajale nii käepärases kujus, on harva leida isegi parimais välismaa käsiraamatuis.

— —

Raamatu teine osa sisaldab rea mitmesuguseid tüüpiliste ja kõrgeväärtuslike raadiovastuvõtjate ehituskirjeldusi, milledest täielikumaid ja selgemaid saaks vaevalt soovida. Autori laialdane praktika raadioaparaatide ehitamises ja konstrueerimises helgib neilt lehekülgedelt vastu ***arvutute praktiliste juhatuste ja näpunäidete näol,*** neid ei suuda anda põhjalikumgi aine teoreetiline tundmine. Teine osa sisaldab veel juhtnööre vooluallikate käsitamiseks, palju praktilisi tabeleid jne.

— —

Oleks vist üleliigne soovida sellele raamatule edu, — selles ei saa olla mingisugust kahtlust“.

Eesti Ühistrükikoda, Tallinnas 1931